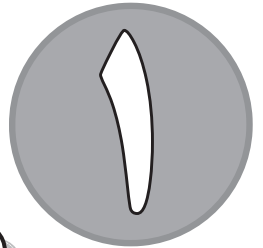

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۱۰/۲۱

آزمون ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۲۰ سؤال در ۷۵ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۱۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۲۰	۵۱	۷۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، هادی پولادی، محمدابراهیم تونزنده جانی، علی حسینی نوه، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرداد مشایخی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمد کریمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدram، مریم خسروی دهنوی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشتیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، علی معزی، فیروز نژادنجف

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونزنده جانی	محمد بحیرایی	آروین حسینی، عباس مالکی، علی مرشد	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	مهرداد مشایخی، سپیده فتح‌اللهی، سید آرش مرتضائی فر	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، مهشید رستمی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

آمار و احتمال
الگوهای خطی
(مدل‌سازی و دنباله)
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

۱- با حروف کلمه «جهانگردی» و بدون تکرار حروف، تعداد کلمات ۸ حرفی مختوم به حرف «ی» که می‌توان

نوشت، چند برابر تعداد کلمات ۸ حرفی است که در آن‌ها حروف «ی» و «د» کنار هم باشند؟

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۲- **نهایی** یک کلاس ۳ ردیف و در هر ردیف ۳ صندلی دارد. به چند طریق ۴ دانش‌آموز را می‌توان روی این صندلی‌ها نشاناد؟

- (۱) ۳۰۲۴ (۲) ۱۵۱۲۰ (۳) ۱۶۸۰ (۴) ۱۵۱۲

۳- **نهایی** اگر $P(n,r) = 60$ و $C(n,r) = 10$ باشد، کدام است r ؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۴- از بین ۴ کتاب تاریخ، ۵ کتاب ریاضی و ۳ کتاب جغرافیا به چند طریق می‌توان سه کتاب انتخاب کرد، به طوری که کتاب‌های انتخاب‌شده حداقل در دو

موضوع مختلف باشند؟

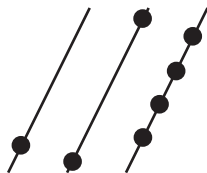
- (۱) ۶۰ (۲) ۲۰۵ (۳) ۱۲۰ (۴) ۲۲۰

۵- در چند جایگشت از حروف کلمه «ARDEBIL» حروف (A, E, I) کنار هم و حرف D دقیقاً بین دو حرف L و R قرار می‌گیرد؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۴۰ (۳) ۷۲ (۴) ۱۰۸

۶- بر روی سه خط موازی مقابل تعدادی نقطه وجود دارد. تعداد مثلث‌های ممکن به طوری که رأس‌های آن روی این نقاط قرار گیرد، کدام است؟ (دقت کنید

که هیچ سه نقطه‌ای از سه خط مجزا روی یک خط راست نیستند.)

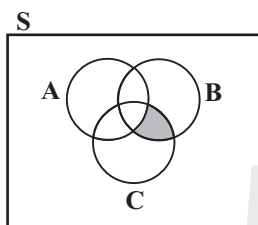
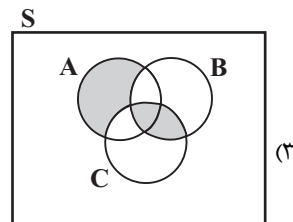
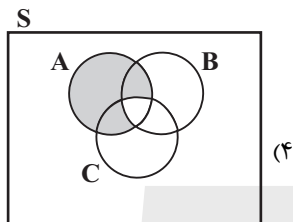
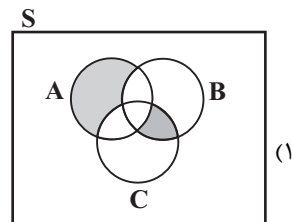
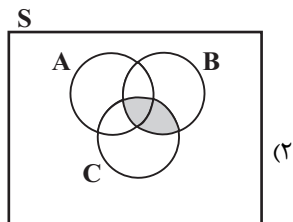

- (۱) ۲۴ (۲) ۲۷

- (۳) ۳۵ (۴) ۳۱

محل انجام محاسبات

۷- برای سه پیشامد A، B و C در فضای نمونه‌ای S کدام مورد پیشامد آن‌که B و C یا فقط A اتفاق بیفتد، را نشان می‌دهد؟

(۲) $(B - C) - A$

(۴) $(B \cap C) - A$

(۱) $C \cap (B - A)$

(۳) $(B \cap C) - (A \cap C)$

۸- ناحیه هاشورخورده کدام مجموعه را مشخص نمی‌کند؟

۹- دو تاس قرمز و آبی را همزمان پرتاب می‌کنیم. عدد تاس قرمز را a و عدد تاس آبی را b در نظر می‌گیریم. چقدر احتمال دارد معادله

$2ax^2 + 2bx + 3 = 0$ ریشه حقیقی داشته باشد؟

(۴) $\frac{13}{36}$

(۳) $\frac{5}{12}$

(۲) $\frac{7}{18}$

(۱) $\frac{1}{3}$

۱۰- **تهایی** اعداد ۱ تا ۹ را بر روی ۹ کارت یکسان نوشته‌ایم. اگر به تصادف دو کارت از بین آن‌ها بیرون آوریم، با کدام احتمال جمع این دو کارت زوج

است؟

(۲) $\frac{5}{36}$

(۱) $\frac{4}{9}$

(۴) $\frac{8}{9}$

(۳) $\frac{5}{12}$

محل انجام محاسبات

۱۱- در پرتاب همزمان ۲ سکه و ۱ تاس، احتمال اینکه ۲ سکه متفاوت و عدد روی تاس بزرگتر از ۴ باشد، چقدر است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$

(۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{9}$

۱۲- دو تاس را پرتاب می‌کنیم، احتمال اینکه مجموع دو تاس مضرب ۳ شود، اما هیچ‌یک از اعداد روشده مضرب ۳ نباشند، چقدر است؟

(۱) $\frac{5}{18}$ (۲) $\frac{1}{9}$

(۳) $\frac{2}{9}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۳- سه نفر همزمان وارد فروشگاهی می‌شوند، احتمال اینکه از بین این سه نفر حداقل دو تای آنها در فصل یکسانی متولد شده باشد، چقدر است؟

(۱) $\frac{5}{8}$ (۲) $\frac{3}{8}$

(۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۴- در کیسه‌ای ۳ مهره قرمز، ۴ مهره آبی و ۲ مهره زرد داریم. به تصادف ۳ مهره خارج می‌کنیم؛ احتمال اینکه پیشامد ۲ مهره آبی و ۱ مهره قرمز باشد،

اتفاق نیفتد، چقدر است؟

(۱) $\frac{11}{14}$ (۲) $\frac{3}{14}$

(۳) $\frac{5}{14}$ (۴) $\frac{9}{14}$

۱۵- اگر $\frac{13}{7} = 3P(A') - \frac{2}{7} = 2P(A) + \frac{3}{7}$ و $n(A) = 3$ باشد، $n(A')$ کدام است؟

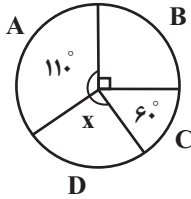
(۱) ۱۶ (۲) ۱۷

(۳) ۱۸ (۴) ۱۹

محل انجام محاسبات

۱۶- نمودار دایره‌ای زیر برای ۱۸۰ داده آماری که بر ۴ گروه تقسیم شده‌اند، رسم شده است. اگر a داده در گروه D باشند، $(a-20)$ داده تقریباً چند

درصد از کل داده‌هاست؟

۱۸/۶ (۲)

۱۶/۶ (۱)

۳۳/۶ (۴)

۲۱/۶ (۳)

۱۷- در دنباله بازگشتی $a_1 = \frac{1}{4}$ و $a_{n+1} = \frac{2}{2 + \frac{1}{a_n}}$ ، $65a_n$ کدام است؟

۴۳ (۴)

۳۲ (۳)

۲۳ (۲)

۱۲ (۱)

۱۸- در دنباله $a_{n+1} - a_n = 7$ ، اگر $a_1 = -1$ باشد، آن‌گاه جمله چهارم کدام است؟

۱۸ (۴)

۲۱ (۳)

۱۹ (۲)

۲۰ (۱)

۱۹- در الگوی خطی $t_n = (4+2a)n^2 + an - b$ جمله سوم برابر ۱۰ می‌باشد. جمله ششم کدام است؟

-۱۴ (۴)

۱۴ (۳)

۴ (۲)

۲۸ (۱)

۲۰- در المپیک ۲۰۲۱ توکیو ۱۱۳۰۰ ورزشکار شرکت کردند و ۵۴۰ ورزشکار تحت آزمایش دوپینگ قرار گرفتند که از آن‌ها جواب آزمایش ۱۸ ورزشکار

مثبت بود. در این بررسی آماری، اختلاف اندازه جامعه و اندازه نمونه کدام است؟

۱۱۲۸۲ (۴)

۵۲۲ (۳)

۱۰۷۶۰ (۲)

۱۷۶۰ (۱)

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

فصل‌های یکم و دوم
صفحه‌های ۱۰ تا ۶۵

۲۱- **تهایی** کدام گزینه درباره دوره بازگشت نادرست است؟

- (۱) شاعران دوره بازگشت در سطوح زبانی، ادبی و فکری سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.
- (۲) سبک بازگشت را می‌توان به خاطر تقلید از آثار پیشینیان حد واسط سبک هندی و بیداری دانست.
- (۳) تشکیل انجمن ادبی خاقان با هدف رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط، از عوامل تأثیرگذار در ایجاد نهضت بازگشت ادبی بود.
- (۴) شاعران این دوره به‌رغم اینکه نوآوری قابل توجهی در شعر به‌وجود نیاوردند، اما از جهت نجات زبان فارسی از حالت سستی اواخر سبک هندی اهمیت دارند.

۲۲- موارد کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست هستند؟

- (الف) فتحعلی‌خان صبای کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر این دوره است. صبا در مثنوی، قطعه و غزل دست داشت.
 - (ب) ایرج میرزا در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و از شعرهای غربی ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود.
 - (ج) فرخی از شاعران شاخص دوره مشروطه است که تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع او را شکوفا ساخت.
 - (د) میرزاده عشقی شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره مشروطیت بود. مهم‌ترین اثر او نمایشنامه «منثور» «یده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است.
- (۱) ب، ج (۲) الف، ج (۳) ج، د (۴) د، ب

۲۳- در میان عبارات زیر چند مورد اشتباه می‌یابید؟

- (الف) ایرج میرزا جزو شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نمی‌گیرد.
 - (ب) فرخی سیستانی از شاعران آزادی‌خواه دوره بیداری بود و سرانجام جانش را در راه آزادی فدا کرد.
 - (ج) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های اجتماعی بود.
 - (د) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوره مشروطه حضور راوی اول شخص در بعضی صحنه‌هاست.
 - (ه) در دوره بازگشت و بیداری شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند به آرایه‌های بیانی و بدیعی کمتر پایبند بودند.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- **تهایی** به‌ترتیب موارد کدام گزینه برای پرکردن جاهای خالی مناسب است؟

- (الف) ... در استان‌بول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. او در رواج نثر ساده و عامیانه نقش مؤثری داشت.
 - (ب) شعر ... از زندگی سیاسی او جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسمط‌هایی است.
 - (ج) از آثار ترجمه‌شده دوره بیداری می‌توان از اثر جیمز موریه نام برد که ... آن را ترجمه کرده است.
 - (د) عرصه هنر ... تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.
- (۱) محمدتقی بهار - قائم‌مقام فراهانی - نشاط اصفهانی - سید اشرف‌الدین گیلانی
(۲) دهخدا - ادیب‌الممالک فراهانی - میرزا حبیب اصفهانی - عارف قزوینی
(۳) دهخدا - ادیب‌الممالک فراهانی - فرخی یزدی - عارف قزوینی
(۴) محمدتقی بهار - قائم‌مقام فراهانی - میرزا حبیب اصفهانی - سید اشرف‌الدین گیلانی

۲۵- در میان عبارات‌های زیر کدام موارد از دیدگاه سبک‌شناسی دوره بازگشت یا بیداری «درست» است؟

- الف) عبارات وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌های دوره بیداری کاهشی آشکار یافت.
 ب) از ویژگی‌های زبانی شعر دوره بازگشت کم‌توجهی به کاربرد جملات و ترکیب‌های زبانی است.
 ج) شاعران عصر بیداری از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر گرایش دادند.
 د) بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان توجه به مردم بود.

۱) الف - د ۲) ب - د ۳) الف - ب ۴) الف - ج

۲۶- **نهایی** نویسنده و پدیدآورنده آثار در کدام گروه همگی درست است؟

- ۱) چرند و پرند: علی‌اکبر دهخدا) - (منشآت: ادیب‌الممالک فراهانی) - (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع)
 ۲) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) - (داستان باستان: میرزا حسن خان بدیع) - (سبک‌شناسی: محمدتقی بهار)
 ۳) خداوندنامه: نشاط اصفهانی) - (تاریخ تطوّر نثر فارسی: محمدتقی بهار) - (ایده‌آل: میرزاده عشقی)
 ۴) شمس و طغرا: میرزا آقا تبریزی) - (سه تابلوی مریم: میرزاده عشقی) - (تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: ملک‌الشعرا)

۲۷- نمونه‌های تازه تخیل در عصر بیداری در شعر کدام شاعر دیده می‌شود و در این دوره چه عاملی، زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟

- ۱) میرزاده عشقی - گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوین
 ۲) ادیب‌الممالک فراهانی - نوآوری در عرصه تخیل با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی
 ۳) ایرج میرزا - نوآوری در عرصه تخیل با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی
 ۴) عارف قزوینی - گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد و یا نوین

۲۸- با توجه به ویژگی زبانی شعر در عصر بیداری، کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) کشوری را که شه از دیدن او بیزار است پولش از کیسه ملت به چه عنوان گیرد
 ۲) خدا گواست که آزادم از زمانه ولیکن دلم بود به کمنند ارادت تو مقید
 ۳) از اخذ و بند و رشوه و کلاشی و طمع بر سینه کسی ننهاده است دست رد
 ۴) دهقان خمیر ما را از گندمی سرشته است کاندر بهشت رویید از سنبل محبت

۲۹- در کدام گزینه ویژگی نثر قائم‌مقام فراهانی موجود است؟

- ۱) اینها همه از سرائر مملکت است. اینها تمام حرف‌هایی است که همه‌جا نمی‌توان گفت. من ریشم را توی آسیاب سفید نکرده‌ام. تو آسوده باش، هیچ‌وقت از این حرف‌ها نخواهم نوشت.
 ۲) این قدر از این دروغ‌ها می‌گفت؛ مثل اینکه خانه‌خراب‌شده این دو ساعت که در میدان قاپوق و کاه‌فروش‌ها در دگان علفی بارش را می‌فروخته، هرچه راپورتچی در شهر بوده‌اند پیش او آمده‌اند.
 ۳) سهل است بیا این بار بنا بر انصاف بگذار، قلب خود را صاف کن و با خدای خود راست باش و با پادشاه خود راست برو و بندگان خدا و رعیت‌های پادشاه را که سپرده تو باشند خوب راه ببر، درد عاجز خود را برس، حرف عارض خود را بپرس.
 ۴) من درست الان یادم هست که خدا بیامرزم خاله فاطمی‌ام هروقت که ما بچه‌ها بعد از پدر خدایبامرزم شیطانی می‌کردیم، می‌گفت الهی هیچ خانه‌ای بی‌بزرگتر نباشد.

۳۰- کدام بیت فاقد «لف و نشر» و دارای «تشبیه و جناس» است؟

- ۱) اگر طعنه زند بر ماه و خور نبود عجب زان رو که باشد هر دو تصویر دو چشم مست جادویش
 ۲) ز روی و موت دانستم نـد دارد گل از سنبل جدایی سنبل از گل
 ۳) جمله ذرات عالم از لطیف و از کتیف هم ز مهر روی او چون ماه تابان یافتم
 ۴) عکس رخ او به قهوه دیدم گفتم خورشید برون آمده است از ظلمات

۳۱- آرایه‌های مقابل کدام ابیات همگی درست هستند؟

(الف) به پشت اشتران کن شهریارا بار مولانا	که شمس‌ت مرحباگویان سرود ساریان خواند (تضمین، مراعات‌نظیر)
(ب) ناصر‌دین شه قوی، آنکه ز بیم تیغ او	ترک نموده کج‌روی، ابروی ترک مهوشم (واژه‌آرایی، تلمیح)
(ج) در سینه ما خیال قُدت	طوبی اسست در آتش جهنم (متناقض‌نما، واج‌آرایی)
(د) گاه مینا زینت آرد زو نگار بوستان	گاه مرجان زیور آرد زو عروس مرغزار (موازنه، مراعات‌نظیر)
- (۱) الف - ج (۲) ب - ج (۳) د - الف (۴) ج - د

۳۲- آرایه‌های «لف و نشر، تلمیح، تضاد، جناس و متناقض‌نما»، به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

(الف) اشک و آه من به این عالم کلیم آورده‌اند	آتش بی‌دود را، سیلاب بی‌خاشاک را
(ب) سوره زلف و رخت، نور و دخان آمد ز حق	ای ز رحمن گشته منزل سوره‌ای در شأن ما
(ج) ما بی‌خودیم و مدعیانند بی‌خبر	زان می که داده است به ما ساقی الست
(د) با آنکه در میان تو دل بست عالمی	کس زان میان به غیر کمر طرف برنست
(ه) ما سپر انداختیم گر تو کمان می‌کشی	گو دل ما خوش مباش گر تو بدین دلخوشی
- (۱) الف - ب - ج - د - ه (۲) ب - ج - ه - د - الف (۳) ب - ج - الف - ه - د (۴) الف - ب - ه - د - ج

۳۳- با توجه به ابیات زیر، ترتیب آرایه‌ها در کدام گزینه درست است؟

(الف) سیلی خور صد لطمه زورق شکنم کرد	این بحر که تیغ و سپرش موج و حباب است (زورق: قایق کوچک)
(ب) دفتر دانش ما جمله بشوید به می	که فلک دیدم و در قصد دل دانا بود
(ج) فانی باقی، دیده‌ای؟ بی‌چشم راوی، دیده‌ای؟	بی دست ساقی، دیده‌ای؟ آنا الیه راجعون
(د) صد منش بار بر سر و گردن	به که یک بار بر زبانش من
- (۱) تلمیح - تشبیه - تضمین - واژه‌آرایی (۲) لف و نشر - تناقض - سجع - جناس تام
(۳) تشبیه - تناقض - موازنه - جناس تام (۴) تلمیح - واج‌آرایی - سجع - مراعات‌نظیر

۳۴- آرایه‌های مشترک ابیات زیر در کدام گزینه آمده‌اند؟

(الف) استخوانم سرمه شد از کوچه‌گردی‌های حرص	خانه‌دار گوشه چشم قناعت کن مرا
(ب) چون سبزه زمین‌گیر کند آب روان را	این قامت چون سرو روانی که تو داری
(ج) گر ندانم قدر تلخی‌های شورانگیز عشق	زهر در کام از شکرخند حلاوت کن مرا
- (۱) تضاد، تشبیه، کنایه (۲) تناقض، استعاره، مراعات‌نظیر (۳) ایهام، اغراق، تضاد (۴) جناس، تشبیه، تلمیح

۳۵- در همه ابیات، آرایه «پارادوکس» یافت می‌شود به‌جز:

(۱) ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی	ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی
(۲) به یاد شمع رخت آهی از دلم سر زد	که در دل شب تاریک روشنایی داد
(۳) بسوی پادشاهی کنم در گدایی	چو باشم گدای گدایان زهرا
(۴) از نرگس بیمار بود تازگی حسن	معموری آفاق ز دل‌های خراب است

۳۶- نوع «لف و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) در عقرب اگر خواهی جولان قمر بینی	(۱) زلفین چلیپا را با چهره قرینش بین
(۲) دود اگر بالا نشیند، کسر شأن شعله نیست	(۲) جای چشم ابرو نگیرد، گرچه او بالاتر است
(۳) اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مؤگان	(۳) دیری است که من کشته‌ایم تیر و کمانم
(۴) ز چشم و دل، بدن خاکی‌ام در آتش و آب است	(۴) به چشم بین و به دل رحم کن که کار خراب است

۳۷- کدام بیت دارای «لف و نشر، کنایه و مجاز» است؟

(۱) ندارم حاجت فصل بهاران با گل و گلشن	(۱) به باغ حسن اگر بینم نگار گل‌عذارم را
(۲) نه من اندر طلبت بر در دیر و حریم	(۲) هر که جویای جمال تو بود در به در است
(۳) بعد چشم تو مصور چو به ابرو پرداخت	(۳) شد چنان مست که بر روی تو شمشیر کشید
(۴) به گرد عارضش چون سبز شد خط من به دل گفتم	(۴) سیه بین روزگرم را خزان بنگر بهارم را

۳۸- ترتیب آرایه‌های «تلمیح، پارادوکس، کنایه و لف و نشر» در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

الف) گندم خال تو در خلد ره آدم زد	زلف شیطان صفتت راهزن حوا شد
ب) حال دلسوخته عشق کسی می‌داند	که به دل زخم تو را در عوض مرهم زد
ج) تا هلال ابروی جانان ز چشم دور شد	اندر این ره سیل‌ها باشد که صد پل بشکند
د) کمان ابروی ناز تو را به آن سختی	کشید گرچه به آسان ولی دو ماه کشید

- (۱) الف، د، ب، ج (۲) ج، د، الف، ب (۳) الف، ب، د، ج (۴) د، ب، الف، ج

۳۹- در کدام مصرع سه هجای متوالی دارای اختیار «تغییر کمیت مصوت» است؟

(۱) ز من ببردی و رفتی به بزم ناکسان خفتی	(۲) عصای کوری تو دائماً زیر بغل باشد
(۳) قاضی شهر عاشقان باید	(۴) بر لب آب حیات تشنگی‌ام کشت

۴۰- کدام بیت فاقد اختیار زبانی است؟

(۱) چه بد کردم که از من سرگران گشتی تو ای دلبر	(۱) زدی بر جان من آتش از این دم تا دم محشر
(۲) چشم فتان تو را دوش بدیدم در خواب	(۲) ای بسا فتنه که برخاست ز بیداری ما
(۳) همیشه با رفیقان بر چمن مدهوش بنشینم	(۳) الهی در حریم دل تو همچون موش بنشینم
(۴) کجا باشد خبر از آه من آن بی‌مروت را	(۴) الهی روز و شب در خانه‌اش ماتم به پا گردد

۴۱- اختیار شاعری در همه ابیات درست ذکر شده است؛ به جز:

(۱) در خون من مشو که نیاری به دست باز	گر جویی از زمانه به خون جگر مرا (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
(۲) چون چشمت از جفا مژه بر هم نمی‌زند	چشمم به خون دل مژه تا کی کند خضاب (حذف همزه)
(۳) آن مه که مه چاردهاش چون مه رو نیست	در شهر به نیکویی او هیچ نکو نیست (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)
(۴) تا چند کنی عرض عروض ای ز جهالت	ناکرده جوی حاصل و مغرور به تحصیل (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

۴۲- در همه ابیات به استثنای بیت ... اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت کوتاه» وجود دارد:

(۱) جمعی که در بهشت فراغ آرمیده‌اند	طی کرده‌اند جاده دشت امید و بس
(۲) در تنگنای گردون باید فسرده و خون شد	این خانه آنچه دارد بیرون در ندارد
(۳) در عالم من و ما افسرده گیر و فطرت	تا دود پرفشان است آتش شرر ندارد
(۴) نموداری تو در خود باز مانده	عجائب در کمان راز مانده

۴۳- در کدام گزینه، تعداد حذف همزه با تعداد ارکان عروضی یک مصراع آن برابر است؟

(۱) ای بلبل اگر نالی من با تو هم‌آوازم	تو مهر گلی داری من عشق گل‌اندامی
(۲) باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین	کاشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
(۳) پیشم آمد بامداد آن دلبر از راه شکوخ	با دو رخ از شرم لعل و با دو چشم از سحر شوخ
(۴) عکس رویت چون فتد در آب، آب از خود رود	گر فشانی زلف مشکین، مشک ناب از خود رود

۴۴- در چند بیت «حذف همزه» و «تغییر کمیت مصوت»، هر دو، وجود دارد؟

(الف) تو را چون خود ببینم اشک حسرت در بصر داری	گذاری سر به زانوی الم از راه ناچاری
(ب) رفع مخموری از آن چشم سیه دارد چشم	چشم دارم که خرابی کند آباد مرا
(ج) دلم به زلف تو بر ابروی تو سجده کند	بلی کنند دل شب نماز نافله را
(د) صبر و قرارم به یک نظر دگر امشب	از تن و جانم ربود شوخ شکرلب
(ه) شد آن که باده پنهان کشیدمی همه عمر	بده به بانگ نی و نغمه رباب امشب

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴۵- در همه ابیات، وزن را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد و یکی را دارای اولویت دانست؛ به جز ...

(۱) چه دشمن و چه دوست به جز او همه هیچ‌اند	گر اوست همه اوست و وگر دوست همه دوست
(۲) هرگز دیدی حاضر و غایب یاری	در خانه خود نشسته هم خانه ما
(۳) خیز ای غلام و باده در افکن به جام ما	کز وصل توست گردش گردون غلام ما
(۴) آهسته که پیکان غمت در دل خسته‌ست	چون زلف تو در گردن مظلوم نزاری

۴۶- مفهوم کدام گزینه با عبارت «تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد!» متناسب نیست؟

(۱) آب چون در روغن افتد ناله خیزد از چراغ	صحبت ناجنس را باشد ثمر آزارها
(۲) آب را بین که چون همی نالد	هر دم از همنشین ناهموار
(۳) هر آن کش خرد رهنمایست و رهبر	به گیتی ره و رسم صحبت نورزد
(۴) تا خردمند شوی از بی خرد پرهیز کن	لیک چون مردم نه‌ای کی جویی از دیو احتراز؟

۴۷- مفهوم «فنا‌ی عرفانی و عاشقانه» در کدام بیت‌ها دیده می‌شود؟

(الف) آتش آن نیست که از شعله او خندد شمع	آتش آن است که در خرمن پروانه زدند
(ب) یا رب این آتش که بر جان من است	سرد کن زان سان که کردی بر خلیل
(پ) آتش حب‌الوطن چو شعله فرورد	از دل مؤمن کند به مجمره اسپند
(ت) بمیرای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی	که ادیس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما
(ث) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی	دست خود ز جان شستم از برای آزادی
- (۱) الف - ث (۲) الف - ت (۳) ت - ب (۴) ت - پ

۴۸- مفهوم «پایداری» در کدام بیت دیده می‌شود؟

(۱) آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم	از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم
(۲) سراغ گور مجنون‌ی بگیری	کنارِ نعشِ فرهادی بمیریم
(۳) بیا امروز ما مهمان میریم	بیا تا پیش میر خود بمیریم
(۴) همان به کاین نصیحت یاد گیریم	که پیش از مرگ یک نوبت بمیریم

۴۹- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) یاری اندر کس نمی‌بینم یاران را چه شد	دوستی کی آخر آمد دوست‌داران را چه شد
(۲) خون بار بهار از مژه در فرقت احباب	کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند
(۳) صد هزاران گل شکفت و بانگ مرغی برخواست	عندلیبان را چه پیش آمد هزاران را چه شد
(۴) آن پریشانی شب‌های دراز و غم دل	همه در سایه گیسوی نگار آخر شد

۵۰- مفاهیم «دشواری فراق - امید وصال - توصیف زیبایی معشوق - طلب بذل و کرم» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

(الف) چو جان فدای لبش شد خیال می‌بستم	که قطره‌ای ز زلالش به کام ما افتد
(ب) فتاد اندر تن خاکی ز ابر بخششت قطره	مدد فرما به فضل خویش تا این قطره یم گردد (یم: دریا)
(ج) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین	کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت
(د) ای سـرو بلند قامت دوست	وه وه که شمایلت چه نیکوست

(۴) د - الف - ب - ج

(۳) ج - د - الف - ب

(۲) د - ب - ج - الف

(۱) ج - الف - د - ب

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

درس‌های اول تا پنجم

صفحه‌های ۲ تا ۵۳

۵۱- **نهایی** قسمت اول کدام گزینه درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

- (۱) دانش علمی را انسان در طول زندگی خود به دست می‌آورد - فردی که تنها و بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی می‌تواند بر ذخیره دانش علمی خود بیفزاید.
 - (۲) آگاهی موجود در کنش‌های روزمره، در نگاه اول اهمیت چندانی ندارند - فیلم سینمایی دور افتاده مصداقی مناسب برای اهمیت (یا فقدان) دانش عمومی است.
 - (۳) فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش علمی لازم را در اختیارمان قرار می‌دهد - آغاز یادگیری دانش عمومی، مصادف با ورود فرد به جهان اجتماعی است.
 - (۴) ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم اما بیشتر از آن استفاده می‌کنیم - دانش علمی برای زندگی اجتماعی همچون هوا برای انسان است.
- ۵۲- چه تعداد از موارد زیر در مورد سه دیدگاه در خصوص تعامل دانش عمومی و دانش علمی نادرست است؟
- در دیدگاه دوم دانش عمومی از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.
 - در دیدگاه اول دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.
 - در دیدگاه دوم دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.
 - دیدگاه سوم دانش‌های فراتجربی مانند عقلانی و وحیانی را شامل نمی‌شود.
- (۱) دو (۲) چهار (۳) یک (۴) سه

۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جهان متحد بر اساس هویت دنیوی خود فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.
 - (۲) جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.
 - (۳) ذخیره دانشی بخش دیگری دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید و به آن دانش علمی می‌گویند.
 - (۴) زبان یک کنش اجتماعی است و ما درباره آن هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم.
- ۵۴- موارد نادرست در بین عبارات‌های زیر، کدام‌اند؟
- الف) ما درباره گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی، کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم و این بخش برای زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است.
- ب) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانشی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی و علمی را غنی‌تر می‌کند.
- ج) اگر در ذخیره دانشی جامعه‌ای، تعارض‌هایی پدید بیاید، ارتباط دو سویه دانش عمومی و علمی قطع می‌شود و دانش علمی به‌طور همه جانبه از دانش عمومی حمایت نمی‌کند و از رشد و رونق باز می‌ماند.
- د) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند.
- هـ) کسانی که از دانش عمومی برخوردارند مشکلات زندگی اجتماعی را نمی‌شناسند و فقط کسانی که دانش علمی دارند برای حل این مشکلات اقدام می‌کنند.

(۱) «د» - «الف» - «ه»

(۲) «ج» - «ه» - «ب»

(۳) «ب» - «د» - «ج»

(۴) «ب» - «ج» - «الف»

۵۵- با توجه به ایده علوم انسانی و اجتماعی بومی، کدام گزینه ویژگی دانشی که ما می‌خواهیم نیست؟

(۱) به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید.

(۲) دغدغه کشف واقعیت داشته باشد.

(۳) در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

(۴) ناظر به حل مسائل جامعه جهانی باشد.

۵۶- **نهایی** کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازد، علوم تفهمی نامیده می‌شوند.

- علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را ندارد.

- فلسفه نه جزء علوم طبیعی؛ بلکه جزء علوم انسانی است.

- علوم اجتماعی کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند.

(۱) ص - غ - ص - غ

(۲) غ - غ - ص - غ

(۳) ص - غ - غ - غ

(۴) غ - غ - ص - غ

۵۷- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- موضوع دانش فلسفه چیست؟

- اساس شکل‌گیری سه رویکرد اصلی در جامعه‌شناسی چیست؟

- از فواید علوم طبیعی می‌توان به ... اشاره کرد.

۱) انسان و هستی - وجود نظریات گوناگون در جامعه‌شناسی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی

۲) اصل وجود - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی - نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی

۳) اصل وجود - وجود نظریات گوناگون در جامعه‌شناسی - رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

۴) اصل وجود - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی - رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت

۵۸- کدام گزینه در ارتباط با شاخه‌های علوم اجتماعی، درست است؟

۱) کنش‌های اجتماعی، ابعاد و اجزای مختلفی دارند و با توجه به ابعاد و اجزای خود، دانش‌های مختلفی را به وجود می‌آورند.

۲) جغرافیای انسانی، مدیریت، زبان‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی، پدیده‌های طبیعی و اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

۳) برخی از اندیشمندان اجتماعی، جامعه‌شناسی را علم شناخت ساختار اجتماعی دانسته‌اند و جامعه‌شناسی خرد را شکل داده‌اند.

۴) علوم اجتماعی، ابعاد مختلف بدن انسان را مطالعه می‌کند و به همین دلیل، تخصص‌های گوناگونی درباره آن ایجاد شده است.

۵۹- چند مورد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- هدف جامعه‌شناسی تبیینی این است که نشان دهد پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

- جامعه و نظام اجتماعی را می‌توان به موجود زنده تشبیه کرد و می‌توان گفت که جامعه شبیه یک موجود زنده است.

- جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را بر اساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند.

- جامعه‌شناسی تبیینی جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کیفی می‌بیند.

۳ (۴)

۱ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه درباره ساختار اجتماعی درست و درباره نظام اجتماعی نادرست است؟

۱) ساختار اجتماعی را در گروه‌های غیررسمی مانند خانواده بهتر می‌توان دید. - نظام اجتماعی توانایی ایجاد تغییر در خود را ندارد اما می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند.

۲) ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. - بخش‌های مختلف نظام اجتماعی بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

۳) ساختار اجتماعی را در گروه‌های غیر رسمی مانند خانواده بهتر می‌توان دید. - بخش‌های مختلف نظام اجتماعی بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

۴) ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. - نظام اجتماعی توانایی ایجاد تغییر در خود را ندارد اما می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند.

۶۱- **تفاهیم** کدام گزینه، جدول زیر را تکمیل می‌کند؟

۱) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - نگاه از بیرون - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

۲) حس و تجربه - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - پیش‌بینی و کنترل طبیعت

۳) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - همانندی پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی - نگاه از بیرون

۴) شناخت نظم اجتماعی - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - همانندی پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	هدف	روش
ب	الف	ج

۶۲- کدام گزینه به ترتیب با جدول مقابل مرتبط است؟

- تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی را با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران بزرگ می‌توان مقایسه کرد.
- نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنهاست.
- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی،

همراهی همدلانه	اخلاق‌گریزی	الف	د
ب	ج	اختراعات بزرگ، اندیشه‌های جدید	افراد بدون آن‌که بدانند نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است صرفاً آن را رعایت می‌کنند

- فراتر رفتن از نظم موجود

(۱) د - ب - الف - ج

(۲) ج - د - ب - الف

(۳) ج - ب - د - الف

(۴) ب - الف - ج - د

۶۳- فرایند هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- (۱) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها توسط جامعه‌شناسی تبیینی ← ظهور نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← تأکید بر اراده و ارزش به‌عنوان مهمترین ویژگی‌های کنش اجتماعی ← مهم دانستن آگاهی و معنا ← مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر اراده و ارزش ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- (۲) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر درک معنای کنش اجتماعی ← حذف اراده و خلاقیت و ارزش و اخلاق و آگاهی ← جلوگیری از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← اراده و ارزش را مهم‌ترین ویژگی‌های کنش اجتماعی می‌دانستند ← مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر اراده و ارزش ← مسیر برای حذف جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری آماده شد.
- (۳) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها توسط جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری ← تأکید بر آگاهی و معنا به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی ← توجه به اراده و ارزش به‌عنوان ویژگی‌های مهم کنش اجتماعی ← مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر آگاهی و معنا ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← توجه به تفسیر کاربران از موقعیت خود
- (۴) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی ← گرفتن شور زندگی از انسان‌ها ← جلوگیری از بروز این پیامدها ← کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← توجه به آگاهی و معناداری به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی و اراده و ارزش ویژگی‌های مهم کنش اجتماعی ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

۶۴- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- حکومت ترکیه با هدف ایجاد نوعی مذهب که مورد تأیید حکومت باشد و اصول سکولار را تهدید نکند، مدارس امام خطیب را ایجاد کرد.
- رابطه میان «آرمان‌ها و ارزش‌ها» و «تغییر اجتماعی»، رابطه‌ای معکوس است.
- انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند، اما قادر به تغییر آن نیز نمی‌باشند.
- انسان‌ها، برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است.

(۴) غ - غ - ص - غ

(۳) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

(۱) ص - ص - غ - ص

۶۵- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- شیوه عمل سربازان جنگ‌های نامنظم چگونه است؟

- اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار چه کسی به کار برد؟

- در جنگ‌های نامنظم ...

۱) نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا می‌کنند. - شهید صیاد شیرازی - افراد بارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

۲) متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند. - شهید صیاد شیرازی - سربازان توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

۳) نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را اجرا می‌کنند. - شهید مصطفی چمران - سربازان توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

۴) متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند. - شهید مصطفی چمران - افراد با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

۶۶- وجه افتراق بین پدیده‌های «اقامه حق»، «میهن‌دوستی» و «کشورگشایی» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) تمایز در معنای متفاوتشان است که دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت این پدیده‌ها را تعیین می‌کند و پدیده‌ها را گوناگون می‌سازد.

۲) وجود تفاوت‌های فردی و ویژگی‌هایی همچون نیازهای طبیعی و غریزی در انسان‌ها موجب به وجود آمدن این تفاوت‌ها می‌شود.

۳) به سبب نادیده انگاشتن اراده و آگاهی و خلاقیت انسان‌ها این پدیده‌ها به وجود می‌آیند.

۴) وجه افتراق این پدیده‌ها میزان تاثیرگذاری یکسان همه اعضای جامعه بر پدیده‌هاست.

۶۷- به ترتیب متن زیر بیانگر کدام روش‌های کیفی در جامعه‌شناسی تفسیری است؟

«یک پژوهشگر به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌های یک قوم خاص در آفریقای جنوبی نهفته است. همچنین محقق دیگری

می‌خواهد تمامی ابعاد نهاد «خانواده» را در ایالت فلوریدای آمریکا مطالعه کند.»

۱) مشاهده مشارکتی - قوم‌نگاری

۲) قوم‌نگاری - مطالعه موردی

۳) مطالعه موردی - قوم‌نگاری

۴) قوم‌نگاری - مشاهده مشارکتی

۶۸- کدام گزینه به ترتیب درباره فیلیپ زیمباردو و گافمن درست است؟

۱) آزمایشی درخصوص ایجاد یک زندان ساختگی انجام داد - از طریق قوم‌نگاری به پژوهش در یک بیمارستان روانی پرداخت.

۲) به هنگام کار پژوهشی بر روی کارگران کارخانه هوثرن به اثر هوثرن رسید - ماه‌ها به‌عنوان یک کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد.

۳) معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان از طریق حواس مطالعه کرد - به گفته او گردشگران غربی وقتی برای نخستین بار از کشورهای اسلامی دیدن می‌کنند از صدای اذان شگفت‌زده می‌شوند.

۴) آزمایش او در ایجاد یک زندان ساختگی مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود - ماه‌ها به‌عنوان یک کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد و از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت.

۶۹- به ترتیب علت هر یک از موارد زیر کدام است؟

- پیدایش معانی گوناگون

- هویت‌زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی

- برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد.

۱) فعالیت و خلاقیت کنشگران - وجود نظریات متفاوت - کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند دست به عمل می‌زنند

۲) پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها - دستیابی به پاسخ‌های ساده درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی - تبیین در حاشیه تفسیر

۳) فعالیت و خلاقیت کنشگران - دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل‌پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی - کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند دست به عمل می‌زنند

۴) فعال بودن کنشگران در معانی ذهنی و فرهنگی - وجود نظریات متفاوت - تبیین در حاشیه تفسیر

۷۰- پرسش «چرا پیشرفت‌های چشمگیر غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است؟» مربوط

به کدام پیامد نادیده‌گرفتن معنای کنش است؟

۱) رکود اراده‌ها

۲) قفس آهنین

۳) سقوط ارزش‌ها

۴) افول معانی

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۱۰/۲۱

آزمون ۲۱ دی ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۶۰ سؤال در ۵۵ دقیقه

ساعت ۹:۱۵ تا ۱۰:۱۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه	۶	۵	۳	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۸
۳	اجباری	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۷
۴	اجباری	فلسفه دوازدهم	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، هادی پولادی، محمدابراهیم تونزنده جانی، علی حسینی نوه، میثم خشنودی، پیمان طیار، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان، مهرداد مهربان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیر حسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرداد مشایخی، محمد مشهدبان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمد کریمی نیا، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، حبیبه محبی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشتیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، علی معزی، فیروز نژادنجف

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونزنده جانی	محمد بحیرایی	آروین حسینی، عباس مالکی، علی مرشد	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	مهرداد مشایخی، سپیده فتح‌اللهی، سید آرش مرتضائی فر	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی، تابان صیقلی	سجاد حقیقی پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، مهشید رستمی، ایمان کلاته‌عربی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

من الأشعار المَنسوبة إلى الإمام
عليّ (ع)
الوجه النافع والوجه المضر
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۶

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۷۱ - ۷۹)

۷۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بِنِيانٍ مَّرصُوصٍ﴾:

- ۱) بدون شک خداوند افرادی را که در راهش مبارزه می‌کنند دوست دارد، گویی ساختمان‌ی استوارند!
 - ۲) قطعاً کسانی را که صف‌بسته در راه او می‌جنگند، پروردگارشان دوست دارد، انگار آن‌ها ساختمان استوار هستند!
 - ۳) همانا خداوند کسانی را که در راهش صف در صف کشته می‌شوند دوست دارد، انگار ایشان ساختمان‌ی استوار هستند!
 - ۴) بی‌گمان خداوند کسانی را که صف در صف در راه او می‌جنگند، دوست می‌دارد، گویی که ایشان ساختمان‌ی استوارند!
- ۷۲- «مِن النَّاسِ بَعْضُهُمْ يَزْعُمُونَ أَنَّ الْحَصُولَ عَلَى النَّجَاحِ لَا يُمْكِنُ وَحِيداً لَكِنَّ الْفَائِزَ الْحَقِيقِيَّ هُوَ الَّذِي يَقُومُ بِعَمَلِهِ وَحِيداً وَ لَا يَتَوَكَّلُ عَلَى الْآخِرِينَ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّ رَبَّهُ يَكْفِيهِ!»:

- ۱) برخی مردم چنین می‌پندارند که رسیدن به موفقیت به تنهایی امکان ندارد درحالی که برنده واقعی همان کسی است که به تنهایی به کارش اقدام می‌کند و به دیگران تکیه نمی‌کند و او می‌داند که پروردگارش برای او بس است!
- ۲) بعضی از مردم گمان می‌کنند که رسیدن به موفقیت به تنهایی امکان ندارد اما برنده واقعی همان کسی است که تنها به کار خود بر می‌خیزد و به دیگران تکیه نمی‌کند در حالی که می‌داند همانا پروردگارش برایش کافی است!
- ۳) بعضی از مردم می‌پندارند که دستیابی به موفقیت به تنهایی ممکن نیست اما برنده واقعی همان کسی است که به تنهایی به کارش می‌پردازد و به دیگران تکیه نمی‌کند درحالی که می‌داند پروردگارش برای او بس است!
- ۴) برخی مردم گمان می‌کنند که نمی‌توان به تنهایی به موفقیت دست یافت اما برنده واقعی به تنهایی به کار خود اقدام می‌کند و به کسی تکیه نمی‌کند در حالی که می‌داند پروردگارش از او حمایت می‌کند!

۷۳- ﴿مِنَ الْأَعْمَالِ الْعَظِيمَةِ الَّتِي تَمَّتْ بِوَسْطَةِ هَذِهِ الْمَادَّةِ تَفْجِيرُ الْأَرْضِ بِمِقْدَارِ مِنَ الدِّينَامِيْتِ بَلَّغَ أَرْبَعِينَ طَنًّا!﴾:

- ۱) از کارهای بزرگی که به کمک این ماده انجام شد، منفجر کردن زمین با مقداری دینامیت بود که به چهل تن رسید!
- ۲) از کارهای عظیم که به کمک این ماده انجام شد، منفجر شدن زمین با مقداری دینامیت بود که وزن آن به چهل تن رسید!
- ۳) از کارهای بزرگی که به کمک این ماده تمام شد، منفجر شدن زمین به وسیله مقداری دینامیت بود که به بیش از چهل تن رسید!
- ۴) از بزرگترین کارهایی که به واسطه این ماده انجام شد، منفجر کردن زمین با مقداری دینامیت بود که وزن آن به چهل تن می‌رسد!

۷۴- « إذا شعرَ الإنسانُ بِخِيبَةِ الأملِ بعدَ كلِّ فِشلٍ و عادَ خطوةً إلى الوراءِ، فقدَ النجاءُ، لا تنسوا أن الفِشلَ ليسَ نهايةَ الطريقِ بل فرصةٌ للتعلُّمِ و التغلُّبِ على الصَّعابِ! »:

- (۱) هرگاه انسان بعد از هر شکستی احساس ناامیدی کند و یک گام به عقب برگردد، موفقیت را از دست می‌دهد، فراموش نکنید که شکست پایان راه نیست بلکه فرصتی برای یادگیری و غلبه بر سختی‌هاست!
- (۲) چنانچه انسان بعد از هر شکستی احساس ناامیدی کرده و یک گام به عقب برگردد، موفقیت را از دست می‌دهد، به خاطر بسپارید که شکست آخرین راه نیست بلکه فرصتی برای آموختن و چیرگی بر سختی‌هاست!
- (۳) هرگاه انسان بعد از تمام شکست‌ها ناامید شود و به عقب برگردد، موفقیت از دست می‌رود، فراموش نکنید که شکست پایان مسیر نیست و فرصت یادگیری برای غلبه کردن بر مشکلات است!
- (۴) چنانچه آدمی بعد از وقوع هر شکستی احساس ناامیدی کند و به عقب قدم بردارد، موفقیت را از دست می‌دهد، از یاد نبرید که شکست انتهای مسیر نیست بلکه زمانی برای آموختن و چیره‌شدن بر سختی‌هاست!

۷۵- « كثير من إختراعات الإنسان الحديثة ليست في مجال الإعمار و البناء، لأنه لم يستفد من جانبها النافع! »:

- (۱) بسیاری از اختراعات انسان در زمینه آباد کردن و ساختن، جدید نیست زیرا او از جنبه مفید آن استفاده نمی‌کند!
- (۲) تعداد زیادی از اختراعات انسان در بخش آبادسازی و ساختمان به کار نرفته است، زیرا او از جنبه سودمند آن بهره نمی‌برد!
- (۳) بسیاری از اختراعات جدید انسان در زمینه آبادانی و ساختن نیست، زیرا او از قسمت مفید آن‌ها استفاده نکرده است!
- (۴) تعداد زیادی از اختراعات جدید انسان در زمره آبادانی و ساختمان نمی‌باشد، به خاطر این‌که از بخش مفید آن بهره‌برداری نشده است!

۷۶- عَيْنُ الخَطَا:

- (۱) قد تُسافر مع أصدقائنا إلى القرية لقضاء عطلاتنا حتى نقدر على مواصلة أعمالنا مشتاقين!؛ گاهی همراه دوستانمان برای گذراندن تعطیلاتمان به روستا سفر می‌کنیم تا بتوانیم با اشتیاق به کارهایمان ادامه دهیم!
- (۲) إنما لا يُضَيِّعُ أوقاته من يعلم أن فرص الحياة محدودة و يمكن أن لا تتكرر!؛ تنها کسی که بداند فرصت‌های زندگی محدود هستند و ممکن است تکرار نشوند، اوقات خود را تلف نمی‌کند!
- (۳) ما أعقل من ينظرُ إلى عواقب الأمور قبل القيام بعمل و يستفيد من تجارب النَّاجحين دائماً!؛ عاقل‌ترین فرد کسی است که قبل از پرداختن به کاری به عواقب کارها می‌نگرد و همواره از تجارب انسان‌های موفق استفاده می‌کند!
- (۴) لا يتوقع النَّجاح المرء الذي لا برنامج له و يفكر حول صعوبات الطريق فقط!؛ انسانی که اصلاً برنامه‌ای ندارد و فقط به سختی‌های مسیر می‌اندیشد، نباید توقع موفقیت داشته باشد!

۷۷- عین الخطأ:

- ۱) خافَ العالمُ أنْ يذْكَرَهُ النَّاسُ بعد موتِه بالسَّوءِ لذلك سعى أنْ يُصَحِّحَ خطْأه!؛ دانشمند ترسید که مردم پس از مرگش، بدی او را به خاطر آورند از این رو تلاش کرد که خطایش را تصحیح کند!
- ۲) إنْ تَهِنُ في عملٍ يُسبِّبُ تَقَدُّمَكَ تُقْبِلُ عَلَيْكَ مَصَائِبُ تُضَعِّفُ عَزْمَكَ!؛ اگر در کاری که باعث پیشرفت تو می شود سستی کنی، بلاهایی به تو روی می آورند که ارادهات را ضعیف می کنند!
- ۳) لِيَهْتَمَّ رُؤَسَاءُ الْبِلَادِ بِالْمُدُنِ الصَّغِيرَةِ وَ يُعْمِرُوهَا بِإِنْشَاءِ الْمَصَانِعِ!؛ حاکمان کشور باید به شهرهای کوچک اهتمام ورزند و آن ها را با ساختن کارخانه ها آباد کنند!
- ۴) أَفْضَلُ الشَّبَابِ مَنْ يُوَاصِلُ عَمَلَهُ دَوْبًا وَ لَا يَشْعُرُ بِالتَّعَبِ أَبَدًا!؛ شایسته ترین جوانان کسی است که کارش را با پشتکار ادامه دهد و هرگز احساس خستگی نکند!

۷۸- « امید است که خریدار در خریدن کالاها مردد نشود چون فروشنده برای فروش آن ها مصمم است! »؛ عین الصحیح:

- ۱) لَعَلَّ الْمُشْتَرِيَ مَا تَرَدَّدَ في شراءِ الْبِضَاعِ لِأَنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَيَّ بَيْعِهَا!
- ۲) لَيْتَ الْمُشْتَرِيَ لَا يَتَرَدَّدُ لِشُرَايِ الْبِضَاعَةِ لِأَنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَيَّ بَيْعِهَا!
- ۳) لَعَلَّ الْمُشْتَرِيَ لَا يَتَرَدَّدُ في شراءِ الْبِضَاعِ لِأَنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَيَّ بَيْعِهَا!
- ۴) لَيْتَ الْمُشْتَرِيَ مَا تَرَدَّدَ في شراءِ الْبِضَاعَةِ لِأَنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَيَّ بَيْعِهَا!

۷۹- عین غیر المناسب (في المعادل):

- ۱) يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِن نَقَلَ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ!؛ هر آن کس که بخشش کند با کسی / بمیرد تنش نام ماند بسی!
- ۲) لِكُلِّ أَمْرٍ فِي الْعَالَمِ وَجْهَانِ: وَجْهٌ نَافِعٌ وَ وَجْهٌ مُضَرٌّ!؛ دل چو آزاد شود، سود و زیان هر دو یکی است!
- ۳) ﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴾؛ سرفرازان را به عالم جز تواضع چاره نیست!
- ۴) ﴿ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴾؛ پاداش من درین غم و رنج / بر ایزد پاک غیب دان است!

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ تَمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۸۰ - ۸۴) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

حين نتكلم عن "آكل النمل" نقصد في الغالب الحيوانات العجيبة التي تعيش في الغابات و بين الأعشاب و لا تأكل إلا النمل، و هذه الحيوانات ماهرة في صيد النمل لأن الله قد خلق أعضائها صالحة لهذه الوظيفة، ففي رجليها الأماميتين مخالب * طويلة قوية تهدم بها بيوت النمل لكي تصل إليه، ولها لسان طويل وعليه لعاب لزج، تُخْرِجُهُ مِنْ فَمِهَا فَيَلْتَصِقُ بِهِ عِدَدٌ كَبِيرٌ مِنَ النَّمْلِ، ثُمَّ تَسْحُبُهُ لِتَبْتَلِعَ مَا جَمَعَ، وَ تُكَرِّرُ هَذَا بِسُرْعَةٍ كَبِيرَةٍ، وَ آكَلَ النَّمْلُ لَيْسَ لَهُ أَسْنَانٌ فَهُوَ لَا يَحْتَاجُ إِلَيْهَا لِأَنَّ طَعَامَهُ لَيِّنٌ وَ صَغِيرُ الْحِجْمِ.

أكبر أنواع آكل النمل هو الذي يعيش على الأرض و يزيد طوله على متر، أما آكل نمل الأشجار فيكون طوله أقل من نصف متر، إنه لا ينزل من الأشجار أبداً و يستخدم ذيله الطويل في التعلق بالأغصان. (*مخالب: ج مخلب: چنگال)

۸۰- عین الصحیح عن آكل النمل و خصائصه:

- ۱) نشاهده فوق أشجار الغابة دائماً!
- ۲) يبتلع كل نمل يرى حوله في مرة واحدة!
- ۳) يتغذى هذا الحيوان على الأعشاب أيضاً!
- ۴) إنَّ خَلْقَهُ عَلَيَّ نَحْوِ يُمَكِّنُهُ مِنْ صَيْدِ النَّمْلِ!

۸۱- عین ما لیس من لوازم أكل الفريسة لآكل النمل:

- (۱) لسان طويل عجيب في فمه!
 (۲) سائل لزج يُوجَد على سطح لسانه!
 (۳) أسنان تُسبب أن لا يحتاج إلى شيء آخر!
 (۴) مخالب طويلة حادة جداً في رجليه الأماميين!
 ۸۲- عین الخطأ حسب النص: أكل النمل . . .

- (۱) يستطيع أن يتعلّق بالغصون!
 (۲) للأشجار أكبر من أنواعه الأخرى!
 (۳) قادر على إبتلاع عدد كبير من النمل!
 (۴) يُمكن أن يبلغ طوله أكثر من متر واحد!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۸۳ و ۸۴)

۸۳- « نتكلم - ماهرة - يلتصق - طعام »:

- (۱) نتكلم: فعل مضارع - صيغته للمتکلم مع الغير - معلوم أو مبني للمعلوم / فعل و فاعل، الجملة فعلية
 (۲) ماهرة: مفرد مؤنث - اسم فاعل، مأخوذ من فعل من باب «مفاعلة» - معرب / خبر، و مرفوع بالضمة
 (۳) يلتصق: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب افتعال بحرفين زائدين / فعل و فاعله: عدد؛ الجملة فعلية
 (۴) طعام: اسم - مفرد مذکر - معرب / اسم «أن» المشبهة بالفعل و منصوب بعلامة الفتحة؛ ضمير «ه»: مضاف اليه

۸۴- « تبتلع - أكبر - يستخدم - الأغصان »:

- (۱) تبتلع: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب أو للغائبة - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعل، مفعوله: «ما»
 (۲) أكبر: اسم تفضيل للمذکر (مؤنثه: كبرى) - معرب / مبتدأ و مرفوع، علامة رفعه هي الضمة، الجملة اسمية
 (۳) يستخدم: مضارع - للمفرد المذکر الغائب أو للغائب - مزيد ثلاثي من مصدر: استخدام، له ثلاثة حروف زائدة / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
 (۴) الأغصان: جمع تكسير؛ مفرده: عُصن، و هو مذکر - معرب / مجرور بحرف الجر، علامة جرّه هي الألف؛
 بالأغصان: جارّ و مجرور

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۸۵ - ۹۰)

۸۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) ولکننا لا نُصدّقُ أن تُعطى اليوم جوائز نوبل لمن هو أهل لها!
 (۲) اللّاعبان الفائزان رجعا من المسابقة فرحين و هما يُستقبلان بين الناس!
 (۳) أحسنوا في حياتکم فإنّ المحسن يبقى حياً و إن نُقلَ إلى منازل الأموات!
 (۴) بنى نوبل مؤسسة حتى يمنح ثروته لشراء الجوائز الذهبية لمن يفيد البشرية!

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَعْيِينِ نَوْعِ «لَا»:

- (۱) عَلَى النَّاسِ أَنْ لَا يُطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا يَأْكُلُونَ! (نافية - نافية)
- (۲) لَا تَرْفَعِي صَوْتَكَ فَوْقَ صَوْتِ وَالِدِكَ كَمَا لَا يَرْفَعُهُ أَخُوكَ أَبَدًا! (ناهية - نافية للجنس)
- (۳) لَا تَكْبُرْ لِأَخِي فَإِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْإِعْجَابَ بِنَفْسِهِ وَ يَكْرَهُ الَّذِينَ يَكُونُونَ مُعْجَبِينَ بِأَنْفُسِهِمْ! (نافية - نافية)
- (۴) يَا زَمِيلَاتِي لَا تَزْعَمَنَّ أَنَّ الدَّوْلَةَ مَسْئُولَةٌ لِلْحِفَازِ عَلَى الْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ فَقَطْ وَ لَا وَاجِبَ لَكُنَّ أَمَامَهَا! (نافية - نافية للجنس)

۸۷- حِينَمَا يَظُنُّ الْمَعْلَمُ أَنَّ التَّلْمِيزَ غَائِبَ فِي الْإِمْتِحَانِ، يَقُولُ

- (۱) إِنَّ التَّلْمِيزَ غَائِبَ فِي الْإِمْتِحَانِ!
- (۲) لَعَلَّ التَّلْمِيزَ غَائِبَ فِي الْإِمْتِحَانِ!
- (۳) كَأَنَّ التَّلْمِيزَ غَائِبَ فِي الْإِمْتِحَانِ!
- (۴) لَيْتَ التَّلْمِيزَ غَائِبَ فِي الْإِمْتِحَانِ!

۸۸- عَيْنِ الْجُمْلَةِ مُؤَكَّدَةٌ كُلُّهَا:

- (۱) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَ حَيَاءٍ وَ عِفَافٍ وَ أَدَبٍ فَلَا تَفْتَخِرْ بِنَسَبِنَا!
- (۲) لَا تَطْلُبُوا بِالْعِلْمِ بَدَلًا فَإِنَّ الْعِلْمَ كَنْزٌ يَعْرِفُ قَدْرَهُ قَلِيلٌ مِنَ النَّاسِ!
- (۳) يَا مُجَاهِدُونَ عَلَيكُمْ أَنْ تُقَاتِلُوا الْكُفَّارَ وَ الْمُشْرِكِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ!
- (۴) إِنْ تَغَيَّرَ طَرِيقَةُ تَدْرِيسِكَ يَتَقَدَّمُ الطَّلَابُ فِي دَرَسِكَ الْمُهْمَّ كَثِيرًا!

۸۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي أُسْلُوبِ الْحَالِ:

- (۱) رَجَعَتِ الطَّالِبَاتُ الْمُجَدَّاتُ مِنَ الْمَسَابِقَاتِ الدُّوَلِيَّةِ مُنْتَصِرِينَ!
- (۲) وَصَلَ الْجِيرَانُ إِلَى الْمَطَارِ وَ هُمْ مُشْتَاقِينَ إِلَى زِيَارَةِ جَدِّي!
- (۳) كَانَ أَعْضَاءُ أُسْرَتِي مُشْتَاقِينَ لِمَشَاهِدَةِ الْأَمَاكِنِ التَّارِيخِيَّةِ!
- (۴) شَجَعْنَا فَرِيقَهُمْ فِي يَوْمِ الْمَسَابِقَةِ وَ نَحْنُ فَرِحَاتُ!

۹۰- عَيْنِ فِعْلًا مُعَادِلًا لِلْمَاضِي الْإِسْتِمْرَارِيِّ فِي الْفَارْسِيَّةِ:

- (۱) يَحْزَنُ الْمُؤْمِنُونَ وَ هُمْ الْأَعْلُونَ جَدًّا!
- (۲) إِخْتَرَعَ الْعُلَمَاءُ هَذِهِ الْأَشْيَاءَ الْمُفِيدَةَ رَاغِبِينَ فِي تَسْهِيلِ الْحَيَاةِ!
- (۳) تَخَلَّصَ أَخِي مِنْ أَعْظَمِ الْمَشَاكِلِ وَ هُوَ يُنَاجِي رَبَّهُ! (۴) أَ تَشْعُرِينَ بِخَبِيئَةِ الْأَمَلِ وَ أَنْتِ تَتَقَدَّمِينَ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ!

درس‌های ۱ تا ۶
صفحه‌های ۱ تا ۹۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- کدام گزینه، زمینه تحولی عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری ایران فراهم آورد؟

- (۱) گسترش کشفیات باستان‌شناسی
(۲) گسترش فعالیت مطبوعات و شکل‌گیری آرشیو ملی ایران
(۳) علاقه و اشتیاق مورخان به حقیقت‌نویسی و نکوهش تملق‌گویی
(۴) تأسیس دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی
- ۹۲- با توجه به شیوه کشورداری نادرشاه افشار، در صورتی که وی با توطئه نزدیکان و سردارانش به قتل نمی‌رسید، وقوع کدام‌یک از حالات زیر ممکن بود؟
- (الف) شهرهای بسیاری همانند اصفهان بازسازی می‌شد و هنر ایرانی با هنر کشورهای متصرفه تلفیق می‌گشت.
(ب) روس‌ها با مشاهده توان نظامی نادر، هیچ‌گاه قادر به اشغال بخش‌هایی از ایران در عهدنامه ترکمنچای و گلستان نبودند.
(ج) نهادهای اداری رونق زیادی داشتند و صاحب‌منصبان ایالات، ولایات، شهرها و روستاها مراکز اداری را در دست داشتند.
(د) ادبیات تحت تأثیر این دوران در حکومت‌های زندیه و قاجار رونق چشمگیری داشت.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»

۹۳- کدام گزینه درباره تقدم و تأخر رویدادهای زیر درست است؟

- (الف) مردم اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند.
(ب) دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.
(ج) جنگ آمریکا و انگلستان سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا، به پایان رسید.
(د) جورج واشنگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور کشور آمریکا انتخاب شد.

(۱) «الف» قبل از «ب» و بعد از «د» روی داده است.

(۲) «ب» قبل از «ج» و بعد از «الف» روی داده است.

(۳) «ج» متقدم‌ترین رویداد نسبت به سایر رویدادها است و «الف» و «د» در یک زمان روی داده است.

(۴) «د» بعد از «ج» و قبل از «الف» روی داده است.

۹۴- در کدام گزینه هر دو عبارت در ارتباط با عصر قاجار درست هستند؟

- (۱) محاکم عرف، دعوای خانوادگی را حل و فصل می‌کردند. - نیروی قزاق، وظیفه مقابله با هجوم خارجی و حفظ مرز را داشت.
(۲) پرسابقه‌ترین و گسترده‌ترین وزارت‌خانه، وزارت مالیه به ریاست مستوفی الممالک بود. - نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار بسیار کوچک بود و به چهار وزارت‌خانه قدیمی مالیه، داخله، معارف و امور خارجه محدود می‌شد.
(۳) در عصر قاجار برخلاف دوران پیش از آن، وزیران و صدراعظم‌ها امنیت جانی و مالی کافی نداشتند و شمار قابل توجهی از آنان، جان و دارایی خود را از دست دادند. - اداره ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره به عهده ولیعهد بود.
(۴) در دوران صدارت میرزا آقاسی در زمان محمدشاه، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت. - فتحعلی‌شاه، پسرش عباس‌میرزا را به جانشینی خود برگزیده بود اما به دنبال مرگ زود هنگام این شاهزاده لایق، مقام ولیعهدی به محمدمیرزا، فرزند عباس‌میرزا رسید.

۹۵- کدامیک از عبارتهای زیر، درباره روابط خارجی در عصر قاجار کاملاً درست است؟

الف) دولت روسیه از زمان پترکبیر، سیاست توسعهطلبانه‌ای را با هدف تسلط بر سرحدات شمالی ایران آغاز کرد و این اقدام، سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید.

ب) بعد از عهدنامه ترکمانچای، روس‌ها با تحمیل عهدنامه آخال بر حکومت قاجار مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی را تسخیر کردند.

ج) در دوران سلطنت ناصرالدین‌شاه، انگلیسی‌ها موفق شدند امتیازات اقتصادی متعددی از دولت قاجار بگیرند مانند امتیازهای رویتر و بانک استقراضی و توتون و تنباکو

د) ناپلئون بناپارت به منظور از پای درآوردن انگلستان از طریق حمله به هندوستان، پیشنهاد برقراری رابطه با دولت قاجار را داد و فتحعلی‌شاه از این پیشنهاد استقبال کرد.

۱) «الف» و «ج» ۲) «د» و «ب» ۳) «الف» و «ب» ۴) «د» و «ج»

۹۶- کدام گزینه تحلیل درستی درباره عبارت زیر ارائه می‌دهد؟

«بسیاری از مورخان اروپایی که در عصر قاجار از ایران دیدن کرده‌اند، از نابودی و ضعف مراکز قدیمی صنایع دستی ایران مثل کاشان، اصفهان و شیراز خبر داده‌اند.»

۱) چنین گزارش‌هایی احتمالاً هم‌زمان با جنگ‌های ناپلئون در اروپا تهیه و ثبت شده‌اند.

۲) بخشی از زمینه‌سازی اروپاییان برای تضعیف پایه‌های تولید داخلی ایران بوده و قطعیت آن قابل تأیید نیست.

۳) با آرام‌شدن شرایط در اروپا و واردات بی‌رویه محصولات اروپایی، قدرت صنایع داخلی تا حد زیادی کاهش یافت.

۴) با قدرت گرفتن قاجار، وضعیت صنایع دستی مختلف در داخل کشور، نسبت به دوران صفویه، رو به افول و ضعف رفت.

۹۷- کدام گزینه درباره تقدم و تأخر رویدادهای زیر مربوط به «زمینه‌های نهضت مشروطه و پیروزی آن» درست است؟

الف) خشم عمومی مردم از گرانی‌ها و تحسن در حرم عبدالعظیم بعد از به تشنج کشیده‌شدن اجتماع معترضین

ب) ایجاد تحول فکری در مردم با انتشار روزنامه‌های داخلی (دولتی و غیردولتی) و خارجی

ج) سخت‌گیری‌های عین‌الدوله و اعلام حالت حکومت نظامی در تهران

د) ناراضی‌تی مردم از حکومت قاجار و از دست رفتن سرزمین‌های حاصلخیز و پروتق

۱) «د» متقدم‌ترین رویداد نسبت به سایر رویدادها است. ۲) «الف» پس از «ج» و قبل از «د» روی داده است.

۳) «ب» متأخرترین رویداد نسبت به سایر رویدادها است. ۴) «ج» قبل از «د» و پس از «الف» و «ب» روی داده است.

۹۸- در کدام یک از رویدادهای زیر، علما و مراجع نجف نقش داشتند؟

الف) مقاومت مردم و مجلس شورای ملی در برابر قرارداد ۱۹۰۷

ب) مقاومت مردم تبریز در دوره استبداد صغیر

ج) امضای متمم قانون اساسی در شهریور ۱۲۸۶

د) رد دریافت وام از دولت‌های خارجی و تأسیس «بانک ملی»

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «ج» و «د» ۴) «د» و «الف»

۹۹- **نهایی** به ترتیب (الف - ب - ج - د)، کدام گزینه برای تکمیل جدول زیر مناسب است؟

انقلاب روسیه	
پیامدها	علل
(ج)	(الف)
(د)	(ب)

۱) برنامه‌های توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی توسط تزارها - فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - انتقال مالکیت

کارخانه‌ها و معادن از سرمایه‌داران به شورای کارگران کارخانه - اداره کشور به شیوه کمونیستی

۲) فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - اختلاف طبقاتی شدید میان توده‌های مردم - اعطای حق مالکیت اراضی

کشاورزی به اربابان - بازپس‌گیری نواحی وسیعی از متصرفات از متحدین

۳) اداره کشور به شیوه کمونیستی - فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - اعطای حق مالکیت اراضی کشاورزی به

اربابان - انعقاد قرارداد صلح با متحدین و خارج‌ساختن سربازان روسی از جبهه‌های جنگ

۴) اختلاف طبقاتی شدید میان توده‌های مردم - برنامه‌های توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی توسط تزارها - سازش با مخالفان داخلی حکومت

کمونیستی - بازپس‌گیری نواحی وسیعی از متصرفات از متحدین

۱۰۰- **نهایی** کدام گزینه در ارتباط با مقاومت ایرانیان در برابر اشغال‌گران در جنگ جهانی اول، نادرست است و قرارداد ۱۹۱۹ بین ایران و کدام کشور منعقد

شد؟

۱) مردم کازرون به رهبری ناصر دیوان کازرونی با نیروهای انگلیسی مبارزه کردند. - انگلستان

۲) عشایر عرب خوزستان در نبرد جهاد با قوای بیگانه جنگیدند. - روسیه

۳) عشایر در قسمت‌های مختلف ایران مانند فارس، بوشهر و خوزستان، تحت تأثیر دستور پادشاه در برابر متجاوزان ایستادند. - روسیه

۴) دلاورمردان تنگستانی، دشتستانی و دشتی به فرماندهی رئیسعلی دلواری مقابل نیروهای روسی مقاومت کردند. - انگلستان

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

درس‌های ۱ تا ۳
صفحه‌های ۱ تا ۵۸

۱۰۱- **نهایی** با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به موضوع درستی اشاره کرده است؟

الف) توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار با نواحی پیرامون

ب) بررسی محل دقیق روستای هولوکو و بررسی شرایط جغرافیایی مؤثر در شکل‌گیری آن

ج) گسترش شهر قاهره به سبب دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون آن

د) دسترسی شهر اهواز به شبکه ارتباطی خط راه‌آهن و ایجاد موقعیت مناسب برای رونق تجارت

۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» و «د» به مفهوم موقعیت اشاره دارند.

۲) «ج» همانند «د» و برخلاف «الف» و «ب» به مفهوم مکر اشاره دارند.

۳) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» و «د» به مفهوم هسته اولیه اشاره دارند.

۴) «ج» همانند «د» و برخلاف «الف» و «ب» به مفهوم موقعیت اشاره دارند.

۱۰۲- در روستای «A» در سال‌های گذشته فقط مدرسه ابتدایی دخترانه وجود داشته است و دختران روستا، برای تحصیل در مقطع متوسطه به روستای

«B» می‌رفتند. در سال ۱۴۰۳ به همت خیرین مدرسه‌ساز، یک مدرسه متوسطه دخترانه در روستای «A» تأسیس شده است؛ کدام گزینه با توجه

به مطلب فوق، درست بیان شده است؟

۱) حوزه نفوذ روستای «A» در ارائه خدمات آموزشی کاهش یافته است.

۲) حوزه نفوذ روستای «B» در ارائه خدمات آموزشی کاهش یافته است.

۳) حوزه نفوذ روستای «A» و «B» با توجه به افزایش دسترسی به خدمات، هر دو افزایش یافته است.

۴) حوزه نفوذ روستای «A» و «B» در شرایط فوق بدون تغییر است، چون هر دو در سطح یکسانی از هرم جمعیتی قرار دارند.

۱۰۳- مطابق با تصویر زیر، اگر مورد «الف» را منطقه ... یا مگالاپلیس در نظر بگیریم، انتظار داریم موارد «ب» ...

۱) مادرشهری - تعدادی منطقه ابرشهری باشند که به دلیل افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های

آنها، به تدریج به وجود آمده‌اند.

۲) ابرشهری - تعدادی منطقه مادرشهری باشند که به دلیل قرارگیری در امتداد مسیرهای ارتباطی و تمرکز

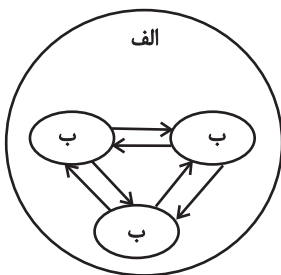
مؤسسه‌های مالی و پولی به وجود آمده‌اند.

۳) ابرشهری - تعدادی منطقه مادرشهری باشند که به دلیل افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های

آنها، به تدریج به وجود آمده‌اند.

۴) مادرشهری - تعدادی منطقه ابرشهری باشند که به دلیل قرارگیری در امتداد مسیرهای ارتباطی و تمرکز

مؤسسه‌های مالی و پولی به وجود آمده‌اند.

۱۰۴- در کدام گزینه مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع در کشورمان از سال ۱۳۳۵ به‌درستی مطرح شده است؟

- (۱) توسعه کارخانجات و تجهیزات در شهرها و عدم توجه به توسعه زیرساخت‌ها و بی‌توجهی به صنایع مونتاژ در فرایند اصلاحات ارضی
- (۲) سلب مالکیت مالکان بزرگ و واگذاری نادرست زمین به آن‌ها در سه مرحله با نام اصلاحات ارضی
- (۳) انباشت سرمایه در شهرها و اجرای ناموفق تغییر قوانین مالکیت زمین به دلایلی از جمله واردات کالا از کشورهای خارجی
- (۴) عدم موفقیت اصلاحات ارضی در روستاها از سال ۱۳۳۵ و فراهم‌آمدن شرایط انهدام کشاورزی

۱۰۵- کدام‌یک از موارد زیر دربارهٔ نیازها و مسائل شهرهای امروز درست است؟

- (الف) زاغه‌نشینی، نوعی اسکان غیررسمی یا غیرقانونی است که در نتیجهٔ مشکل مسکن علاوه بر حاشیهٔ شهر ممکن است در نقاط مختلف شهر به وجود بیاید مانند شهر مانیل در کشور فیلیپین.
- (ب) در برنامه‌ریزی و ادارهٔ شهر باید به ایجاد فرصت‌های شغلی و حذف کردن مشاغل بخش غیررسمی توجه کرد؛ از جمله راهکارهایی که به کار گرفته شده، حمایت از کارآفرینان است.
- (ج) معماری و طراحی شهر بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است و در طراحی مبلمان شهری باید فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت گردد.
- (د) برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تامین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری و مسکن نامناسب شناسایی شود و از بین برود.

(۲) «ج» و «د»

(۱) «ب» و «الف»

(۴) «ج» و «الف»

(۳) «ب» و «د»

۱۰۶- در یک استان فرضی، با توجه به شرایط جوی سرانهٔ استاندارد فضای سبز ۱۵ متر مربع به ازای هر فرد تعیین شده است. باتوجه به اطلاعات زیر در

مورد شهرهای مختلف این استان، در کدام‌یک از موارد زیر نیاز به مطالعات کاربری زمین و برنامه‌ریزی جهت احداث فضاهای سبز وجود دارد؟

- (الف) مجموع فضاهای سبز ۱۸۰ هزار متر مربع و جمعیت ۲۵ هزار نفر
- (ب) مجموع فضاهای سبز ۲۰۰ هزار متر مربع و جمعیت ۱۰ هزار نفر
- (ج) مجموع فضاهای سبز ۴۰۰ هزار متر مربع و جمعیت ۲۰ هزار نفر
- (د) مجموع فضاهای سبز ۳۰۰ هزار متر مربع و جمعیت ۲۵ هزار نفر

(۲) «الف» و «د»

(۱) «ب» و «د»

(۴) «ب» و «ج»

(۳) «الف» و «ب»

۱۰۷- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه درست است؟

(الف) تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی

(ب) تشکیل تعاونی‌های تولیدی روستایی

(ج) رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی

(د) فصلی و ناکافی بودن درآمد حاصل از کشاورزی

(۱) «ج» از مشکلات اقتصادی روستاها و «الف» از مهم‌ترین اقدامات توسعه اقتصادی به‌شمار می‌روند.

(۲) «الف» از مهم‌ترین وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و «ب» از مهم‌ترین اقدامات توسعه اقتصادی به‌شمار می‌روند.

(۳) «ج» از مهم‌ترین وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و «د» از مهم‌ترین اقدامات توسعه اقتصادی به‌شمار می‌روند.

(۴) «ب» از مشکلات اقتصادی روستاها و «ج» از اهداف جهاد کشاورزی به‌شمار می‌روند.

۱۰۸- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام مرحله کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی «GIS» می‌باشد؟

- اطلاعات به صورت رقومی به محیط نرم افزار وارد و در آنجا کدبندی و ذخیره می‌شود.

- اطلاعات به صورت اشکال، نقشه، نمودار، جدول، متن، گزارش و ... نمایش داده می‌شود.

(۱) ورودی - خروجی (۲) ورودی - پردازش (۳) پردازش - ورودی (۴) پردازش - پردازش

۱۰۹- به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام نوع اهمیت حمل‌ونقل است؟

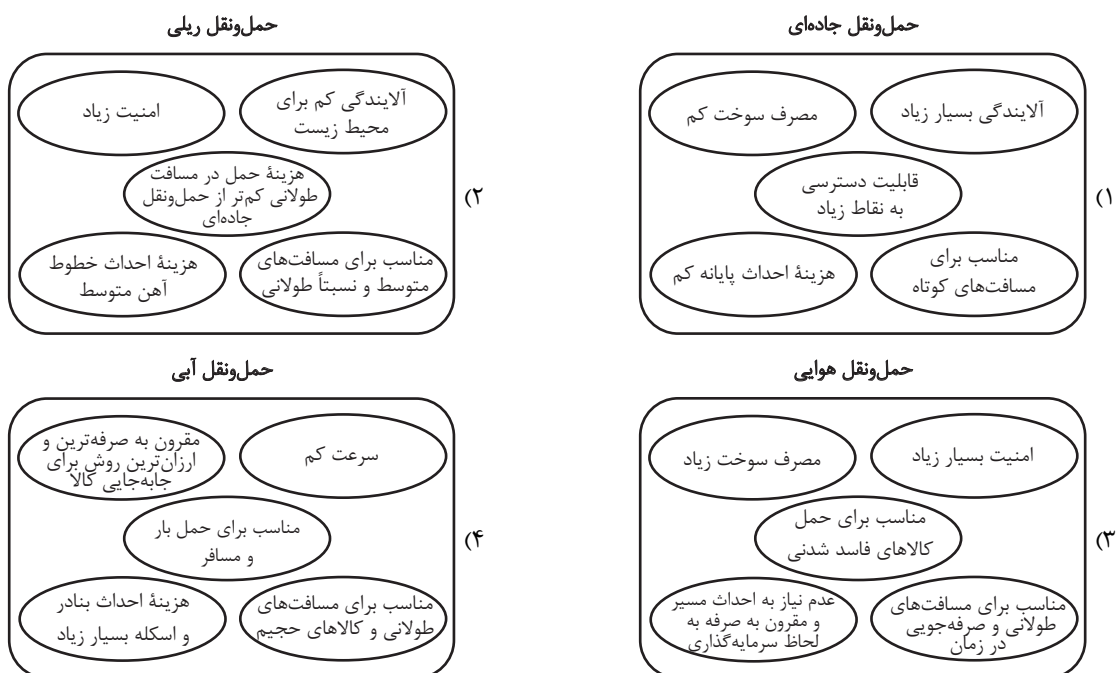
«امروزه هیچ ناحیه‌ای خودبسند نیست و همه نواحی، چه در داخل کشورها و چه در سطح بین‌المللی، برای رفع نیازهایشان به یکدیگر وابسته‌اند»

«دسترسی به کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها و نظایر آن از عوامل قدرت کشورهاست و حکومت‌ها می‌توانند از آن‌ها در مواقع خاص استفاده کنند»

(۱) اهمیت اجتماعی - اهمیت سیاسی (۲) اهمیت اقتصادی - اهمیت سیاسی و دفاعی

(۳) اهمیت اقتصادی - اهمیت زیست‌محیطی (۴) اهمیت اجتماعی - اهمیت اقتصادی

۱۱۰- کدام تصویر با توجه به خصوصیات انواع حمل‌ونقل درست تدوین شده است؟

درس‌های اول تا ششم

صفحه‌های ۱ تا ۵۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۱۱- **پرسش** «منشأ درک و پذیرش رابطه علیت چیست؟» در کدام یک از دسته‌های زیر قرار می‌گیرد؟

- (۱) وجودشناسی (۲) شناخت‌شناسی (۳) فلسفه زبان (۴) انسان‌شناسی فلسفی

۱۱۲- کدام گزینه در مورد توماس آکوئیناس و مکتب فلسفی او درست است؟

- (۱) او برای اولین بار از مبحث مغایرت وجود و ماهیت در خداشناسی و الهیات خود استفاده کرد و آن را بسط داد.
 (۲) مکتب تومیسیم که متأثر از ابن‌سینا و ابن‌رشد بود، در اروپا زمینه‌بازآشنایی با فلسفه آنان را فراهم کرد.
 (۳) یکی از وجوه اختلاف فلسفی آکوئیناس و ابن‌سینا، کاربرد مسئله مغایرت وجود و ماهیت در براهین اثبات خدا است.
 (۴) تومیسیم یک مکتب فلسفی در اروپاست که در قرن ۱۳ میلادی، با تأثیر از ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد پایه‌گذاری شد.

۱۱۳- کدام گزینه درست است؟

- (۱) در خارج از ذهن، واقعیتی هست که دو مفهوم وجود و ماهیت از آن انتزاع می‌شود.
 (۲) اگر چستی امری را در ذهن مان حاضر کنیم، بی‌درنگ به وجود آن پی خواهیم برد.
 (۳) هر چیزی که موجود باشد، لاجرم چستی آن نیز برای انسان معلوم و روشن است.
 (۴) آن‌چه که وجه مشترک همه ماهیات گوناگون است، وجود و هستی آن‌ها می‌باشد.

۱۱۴- با توجه به رابطه محمول وجود با موضوعات مختلف کدام عبارت صحیح نیست؟

- (۱) هر ماهیت ممکن‌الوجودی، بدون وجود علتش معدوم است.
 (۲) همه واقعیت‌های این جهان، ذاتاً یا ممکن‌الوجودند یا واجب‌الوجود.
 (۳) ذات مخلوقات این جهان نه اقتضای هستی دارد و نه اقتضای نیستی.
 (۴) «درخت ممکن‌الوجود بالذات است» بیانگر یک رابطه مکانی است.

۱۱۵- **پرسش** به ترتیب «ماهیات» و «واقعیات» چه نوع رابطه‌ای با «وجود» دارند؟

- (۱) امکانی - ضروری (۲) امکانی - امکانی
 (۳) ضروری - امکانی (۴) ضروری - ضروری

۱۱۶- در کدام قضیه رابطه وجوبی برقرار است؟

- (۱) درخت ممکن‌الوجود بالغیر است. (۲) غول یک‌چشم، ممتنع‌الوجود است.
 (۳) خداوند واجب‌الوجود بالغیر است. (۴) انسان واجب‌الوجود بالذات نیست.

۱۱۷- کدام مورد، مبنای نظر تجربه‌گرایان در مورد درک اصل علیت شمرده می‌شود؟

- (۱) توجه به توالی مکرر برخی از حوادث (۲) یکی دانستن شناخت با تجربه حسی
 (۳) محدود کردن حوزه شناخت به عادات ذهنی (۴) توجه به تأثیر مشاهدات در ایجاد عادات ذهنی

۱۱۸- کدام گزینه در مورد اصل علیت و توابع آن نادرست است؟

- (۱) در مورد نحوه پی‌بردن به وجود رابطه علیت میان برخی مصادیق خاص، اکثر عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان اشتراک نظر دارند.
 (۲) معلول با قطع نظر از علت خود، ذاتاً ماهیت امکانی دارد.
 (۳) لازمه و نتیجه اصل سنخیت، ارتباط و پیوستگی میان هر شیء و منشأ آن است.
 (۴) از نظر عقل‌گرایان همه انسان‌ها به‌طور طبیعی سنخیت را قبول دارند.

۱۱۹- کدام گزینه، مصداقی از رابطه علیت است؟

- (۱) شنیدن صدای رعد بعد از دیدن برق در آسمان
 (۲) فرارسیدن شب با به پایان رسیدن روز
 (۳) انجماد آب با دمای صفر درجه
 (۴) خواندن نماز بعد از شنیدن اذان

۱۲۰- کدام دیدگاه فلسفی باستانی را می‌توان به نحو خاص و انحصاری، مستلزم اعتقاد به معنای سوم اتفاق دانست؟

- (۱) جهان از آب است و البته چون آب ماده‌ای بسیط و بدون اجزای مختلف است، ظرفیت خاصی برای تبدیل شدن به موجودات معین را ندارد بلکه نسبت آن با هر دو موجود مختلفی تساوی است.
 (۲) آتش عنصر اولیه است و فرایند به وجود آمدن چیزها از آتش فرایندی چرخه‌ای است و زمانی که سال بزرگ سپری شود تمامی اشیا دوباره به آتش تبدیل می‌شوند و چرخه جدیدی شکل می‌گیرد.
 (۳) جهان صرفاً یک واقعیت ثابت و همیشگی است و حرکت و تغییر و تحول در آن راه ندارد و آنچه حواس انسان از تکرر موجودات یا تحولات آن‌ها گزارش می‌کند، دروغ محض و خیال بی‌اساس است.
 (۴) اعداد، عناصر پایه‌ای جهان‌اند که با جمع و تفریق به هم تبدیل می‌شوند؛ مثلاً گاهی دو عدد «۳» داریم که ناگهان جمع شده و «۶» را می‌سازند و گاهی هم جمع نمی‌شوند و به همان شکل باقی می‌مانند.

۱۲۱- اگر مه‌بانگ را به این نحو تفسیر کنیم که در ابتدا ذره‌ای بسیار کوچک و فشرده بوده و به علتی، انفجار رخ داده و موجب انبساط آن شده است، این با

کدام یک از معانی اتفاق متناسب خواهد بود؟

- (۱) موافق این معنا از اتفاق خواهد بود که میان پدیده‌ها و علل آن‌ها رابطه ضروری وجود ندارد.
 (۲) موافق این معنا از اتفاق خواهد بود که جهان به سوی غایت معینی به پیش نمی‌رود.
 (۳) موافق با همه معانی اتفاق به جز معنای چهارم آن خواهد بود.
 (۴) هیچ کدام از معانی اتفاق را در بر نخواهد داشت و با هیچ‌یک از اصول علیت مخالف نیست.

۱۲۲- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) کرکگور معتقد است که اثبات وجود خدا مؤخر از برقراری ارتباط معنوی با او است.
 (۲) ویلیام جیمز با تجربه‌های شخصی درونی، استدلالی منطقی بر وجود خداوند ارائه می‌کند.
 (۳) کاتینگهام با ارزش و بااهمیت شدن زندگی را معلول استدلال‌هایی مبنی بر وجود خداوند می‌داند.
 (۴) رشد تفکر تجربه‌گرایی مانع استوارساختن پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا در میان مردم توسط فیلسوفانی مانند دکارت و کانت شد.

۱۲۳- کدام توضیح داده‌شده درباره عبارت‌ها نامتناسب به نظر می‌آید؟

- (۱) جهان پیرامون ما دارای نظم است. (مقدمه اول برهان نظم افلاطون و ارسطو)
 (۲) این جهان به محرکی نیاز دارد که حرکت آن را ایجاد کند. (نتیجه برهان حرکت ارسطو)
 (۳) هرکجا خوب‌تر و بهتر وجود دارد، یک خوب‌ترین و بهترین هم خواهد بود. (مقدمه دوم برهان درجات کمال ارسطو)
 (۴) در جهان حرکت وجود دارد. (مقدمه اول برهان حرکت ارسطو)

۱۲۴- کدام عبارت درباره نظریه‌های معناداری زندگی صحیح نیست؟

- (۱) از نظر برخی از فیلسوفان معاصر، نتیجه باور به خدا، وصول به نوعی تعالی و معنویت و معنادار شدن زندگی است.
 (۲) از نظر کرکگور داشتن و به دست آوردن ایمان از جمله اموری نیست که اختیار آن تماماً در دست انسان باشد.
 (۳) از نظر کاتینگهام علت روی آوردن فلاسفه به اینکه خدا را عامل معنا بخش بدانند، افول استدلال‌های عقلی است.
 (۴) ویلیام جیمز معتقد است که دلایل اثبات عقلانی وجود خدا در درون و تجربه درونی و احساسات ما نهفته است.

۱۲۵- کدام مورد تفاوت دیدگاه فیلسوفانی همچون کرکگور، جیمز و برگسون را با فیلسوفانی هم‌چون کانت و کاتینگهام، بهتر توضیح می‌دهد؟

- ۱) ساختار روش آن‌ها مشترک است ولی گروه اول در بحث خداشناسی با تکیه بر تجربه‌های درونی و گروه دوم بر پایهٔ اموری که انسان به آن‌ها نیاز دارد از جمله اخلاق یا معناداری حیات انسان جلو می‌روند.
- ۲) همگی در پی حل معضل معناداری زندگی هستند ولی دستهٔ اول این معضل را با توجه به عشق و عرفان و احساسات درونی حل می‌کنند و دستهٔ دوم بر اساس الزامات زندگی انسانی پیش می‌روند.
- ۳) گروه اول در پی پذیرش وجود خدا هستند ولی نیازی به اثبات نمی‌بینند، در حالی که گروه دوم به دنبال اثبات ضرورت خدا باوری هستند.
- ۴) دستهٔ اول، کاربرد عقل در راستای خداشناسی را بی‌فایده می‌دانند و بر تجربه متکی هستند ولی دستهٔ دوم استدلال عقلی را برای ایمان به خداوند لازم و راهگشا می‌دانند.

۱۲۶- کدام گزینه دربارهٔ برهان فارابی در اثبات خدا درست نیست؟

- ۱) وجود معلول پیش روی ما، تأییدی است بر محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌ها.
- ۲) هر واقعییتی محتاج علت نیست بلکه «معلول» نیازمند به علت است.
- ۳) نتیجهٔ مفروض‌گرفتن سلسلهٔ نامتناهی از علت‌ها، این می‌شود که مجموعهٔ علت و معلول‌ها بی‌شمار می‌شوند.
- ۴) اگر فرض بگیریم که سلسلهٔ علت‌ها نامتناهی است در نتیجه وجود هیچ معلولی ضرورت پیدا نمی‌کند.

۱۲۷- کدام گزینه بیانگر اولین مقدمهٔ برهان فارابی در اثبات وجود خداوند است؟

- ۱) موجودات این جهان می‌توانند باشند یا نباشند.
- ۲) هر معلولی، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد.
- ۳) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست.
- ۴) علت نهایی سلسلهٔ علل، خود به علت دیگری وابسته نیست و حالت امکانی ندارد.

۱۲۸- کدام گزینه جزء استدلال و نتایج ملاصدرا در نظریهٔ امکان فقری نیست؟

- ۱) موجودات اطراف ما همگی نیازمند و وابسته هستند.
- ۲) وجودی بی‌نیاز و غیروابسته باید در جهان باشد.
- ۳) این وابستگی موجودات جهان، عین ذات و هستی آن‌هاست.
- ۴) برخی موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم برابرند.

۱۲۹- بیت «گر اندیشه کنی از راه بینش / به عشق است ایستاده آفرینش» توصیفی منظوم از عبارت ... است.

- ۱) عشق و محبت به خیر و زیبایی، اختصاص به انسان ندارد و همهٔ موجودات بهره‌مند از آن‌اند.
- ۲) هر یک از ممکنات به واسطهٔ حقیقت وجود خود همواره مشتاق و علاقه‌مند به خیرات است.
- ۳) عشق به عنوان اشتیاق ذاتی و ذوق فطری عامل دوام و بقای ممکنات است.
- ۴) خداوند عشق را در گُنه و ذات جهان ممکنات به امانت نهاده است.

۱۳۰- اگر بخواهیم وجه تمایز دیدگاه ملاصدرا با دیگر فیلسوفان را دربارهٔ معناداری زندگی به تصویر بکشیم، کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- ۱) موجودیت انسان در وابستگی دائمی با یک خیر نامتناهی و مستقل معنا پیدا می‌کند، پس سراسرش خیر است.
- ۲) اگر از نیازمندی انسان، وجود خدای بی‌نیاز را ثابت کنیم، حضور معنابخش او را در زندگی احساس خواهیم کرد.
- ۳) وقتی سراسر وجود انسان، فقر و وابستگی باشد، زندگی او در تلاش برای رسیدن به غنا و استقلال معنادار خواهد بود.
- ۴) با اثبات عقلی وجود خدا و صفات ذاتی او، انسان می‌تواند خود را در جهانی ببیند که با غایتی نیکو خلق شده است.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۲۱ دی

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون خواه	مسئول درس مستندسازی
سیدمحمدرضا مهدوی	ویراستار مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

۲۵۱- با حروف بهم‌ریخته زیر نام دو کشور آفریقایی را ساخته‌ایم، ولی یک حرف جا مانده است. آن حرف کدام است؟

«ر ر ش ک م م»

د (۱)

ص (۲)

ل (۳)

ن (۴)

۲۵۲- اگر حروف عبارت «درک متن» را به ترتیب الفبای فارسی از راست به چپ بنویسیم، جایگاه چند حرف تغییر نخواهد کرد؟

یک (۱)

دو (۲)

سه (۳)

چهار (۴)

بر اساس متن زیر برگرفته از کتاب «کارنامه نثر معاصر» از دکتر حمید عبداللّه‌یان، به پنج پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید. در متن، نادرستی هم ایجاد شده است.

شاید بتوان سال ۱۳۰۰ را مهم‌ترین سال در تاریخ ادبیات ایران به حساب آورد. بزرگترین تحولات در شعر، نمایشنامه، داستان کوتاه و رمان، در این سال و یکی دو سال قبل و بعد از آن اتفاق افتاد، یعنی زمانی که حدود ۱۵ سال از انقلاب مردمی مشروطه - که باز هم در نوع خود در ایران بی‌سابقه است - گذشته بود. انقلاب نیز مانند همه‌ی جریان‌های تاریخی و سیاسی، با اندکی فاصله بر ادبیات اثر گذاشت. این فاصله ۱۵ ساله برای تأثیر واقع‌های سیاسی در ادبیات و هنر زمانی بسیار کوتاه بود و نشان‌دهنده‌ی این مسئله است که حرکت و جنبش مردمی برخاسته از درون و خواست مردم بود.

جمالزاده مجموعه‌ی «یکی بود یکی نبود» را در سال ۱۳۰۰ منتشر کرد. نیما «افسانه» خود را در سال ۱۳۰۱ به چاپ رساند. نمایشنامه‌ی «جعفر خان از فرنگ برگشته» از محمد مقدم در سال ۱۳۰۱ به چاپ رسید و در سال ۱۳۰۴ اجرا شد. رمان اجتماعی «تهران مخوف» نیز در سال ۱۳۰۴ چاپ و منتشر شد. این چهار اثر تغییرات بنیادین و اساسی در انواع کهن ادبی ایجاد کردند و روشنفکران و هنرمندان هم‌زمان با آنها بلافاصله آنها را به عنوان اثر ادبی نوین پذیرفته و به تقلید از آن اقدام کردند. البته صاحبان اندیشه‌های واپسگرا و عوام به مخالفت با آنها پرداختند و افرادی چون نیما و جمالزاده مورد تکفیر و طرد عده‌ای قرار گرفتند که البته عناد با نیما از همه بیشتر بود، ولی انواع جدید به دلیل تطابق آثار ادبی اروپا و نیز آمادگی اذهان مردم به‌زودی پذیرفته شد و حتی باعث شد که انواع پیشین ادبی به‌زودی کنار گذاشته شود.

تأثیر شدید جمالزاده باعث شد تا دیگر حکایات و تمثیل‌های گذشته کنار گذاشته شود و از آن پس، دیگر آثار چندانی به سبک حکایت گلستان سعدی دیده نمی‌شود، در حالی که پیشتر آثار زیادی به تقلید از گلستان ساخته می‌شد. مقدم، نمایشنامه به سبک جدید را به اهل هنر ایران معرفی کرد. تحولاتی که این چهار تن ایجاد کردند بر پایه‌ی سنت‌های گذشته، فرهنگ وارداتی غرب و نیاز فرهنگی جامعه بود. نیما در «افسانه» نوآوری‌هایی را آغاز کرد که تا پایان عمرش ادامه داشت، اما افسانه با شعر کهن و سنتی گذشته تفاوت چندانی ندارد. افسانه مجموعه چندین چهارپاره است که نمونه‌های آن در شعر سنتی سابقه داشت. تنها نوآوری نیما در افسانه از نظر ساختار، حذف قافیه از مصراع سوم چهارپاره بود و از نظر معنی، وارد کردن مضامین و موضوعات اجتماعی به شکل نمادین. این دو کار نسبت به کارهای بعدی نیما و کارهای شاگردان و پیروانش چندان چشمگیر نبود اما به دلیل زیربنایی بودن، این تحولات از مهم‌ترین حوادث در شعر فارسی به‌شمار می‌آید.

مقدم، شخصیت‌های قابل‌لمس و واقعی را از جامعه اطراف خود انتخاب و وارد نمایش کرد. جمالزاده، به اندیشه‌های مطرح‌شده در روزنامه‌ها و مجلات رنگ داستانی زد و افراد جامعه‌ی ایران مشروطه را وارد داستان کوتاه کرد. مشفق کاظمی نیز با «تهران مخوف» وضعیت شهر بزرگ تهران را در اغتشاش و بی‌نظمی اواخر قاجاریه در قالب رمان به تصویر کشید.

۲۵۳- کدام معنا برای واژه‌ی «عناد» در متن معنایی بهتر است؟

دوستی (۱)

مشورت (۲)

دشمنی (۳)

سهل‌انگاری (۴)

۲۵۴- جمله‌ای در کدام بند از متن به ویرایش نیاز دارد؟

- (۱) بند نخست
(۲) بند دوم
(۳) بند سوم
(۴) بند چهارم

۲۵۵- نویسنده در متن بالا، کدام عامل را نشانه‌ای بر مردمی بودن انقلاب مشروطه دانسته است؟

- (۱) شمار هنرمندانی که پیرو اندیشه‌های مشروطه بوده‌اند.
(۲) شمار و پراکندگی قومی مردم عامی که بر انقلاب مشروطه اثر گذاشته‌اند.
(۳) فاصله اندک بین انقلاب مشروطه و تحوّل آثار هنری که از آن اثر گرفته‌اند.
(۴) فاصله زیاد بین اندیشه‌های حاکمان پیش از مشروطه و اندیشه‌های مردمی که انقلاب مشروطه را به پا کردند.

۲۵۶- بر اساس متن بالا کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) اندیشه‌های مشروطه‌خواهی تا پیش از محمدعلی جمالزاده، در شخصیت‌های داستانی رمان‌ها چندان ورود نداشته‌اند.
(۲) نیما یوشیج پس از سرودن افسانه، تدریجاً پیروان و شاگردانی یافت که در نوآوری از کارهای او پیشتر رفتند.
(۳) تا پیش از نمایش «جعفر خان از فرنگ برگشته»، شخصیت‌های نمایش‌ها از مردم معمول جامعه فاصله داشتند.
(۴) تا پیش از انقلاب مشروطه، وضعیت معشوش و نابه‌سامان تهران قاجاری تنها در رمان تهران مخوف تصویر شده بود.

۲۵۷- طبق متن بالا، کدام گزینه بخشی از «افسانه» نیما نیست؟

- (۱) ای دل من، دل من، دل من! / بی‌نوا، مضطرب، قابل من! / با همه خوبی و قدر و دعوی / از تو آخر چه شد حاصل من / جز سرشکی به رخساره غم؟
(۲) در بر این خرابه مغاره / وین بلند آسمان و ستاره / سالها با هم افسرده بودید / وز حوادث به دل، پاره پاره / او تو را بوسه می زد، تو او را
(۳) چیستی؟ ای نهان از نظرها! / ای نشسته سر رهگذرها! / از پسرها همه ناله بر لب، / ناله‌ی تو همه از پدرها! / تو که‌ای؟ مادرت که؟ پدر که؟
(۴) پای هر پنجره‌ای، شعری خواهم خواند / هر کلاغی را، کاجی خواهم داد / مار را خواهم گفت: چه شکوهی دارد غوک / آشتی خواهم داد

* چهار فرزند خانواده‌ای هر یک چهار کارت «رنگ، حیوان، شهر و عدد» برداشته‌اند. رنگ‌ها آبی، قرمز، سبز و زرد است، حیوان‌ها فیل،

اسب، موش و خرس، شهرها لندن، توکیو، برلین و پکن و عددها ۳، ۵، ۱۲ و ۱۸ است. می‌دانیم عدد برلین ۱۲ است. پکن زرد نیست، لندن موش است و توکیو عددی دورقمی دارد. بر این اساس به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- اگر فیل زرد باشد، قطعاً

- (۱) عددش یک‌رقمی است.
(۲) عددش دورقمی است.
(۳) شهرش توکیو است.
(۴) شهرش برلین است.

۲۵۹- اگر عدد اسب ۵ باشد، قطعاً

- (۱) عدد موش ۳ است.
(۲) رنگ توکیو آبی است.
(۳) عدد خرس ۳ است.
(۴) رنگ لندن آبی است.

۲۶۰- می‌دانیم که اگر شهرها را به ترتیب الفبا مرتب کنیم، حیوان‌ها هم به ترتیب الفبا مرتب می‌شوند. بر این اساس، قطعاً

- (۱) خرس زرد نیست.
(۲) خرس زرد است.
(۳) اسب سبز نیست.
(۴) اسب سبز است.

۲۶۱- با درست دانستن صورت سؤال قبلی، شخصی جدول داده‌ها را به‌طور اتفاقی کامل پر کرده است. چه میزان احتمال دارد این کار کاملاً درست

انجام شده باشد؟

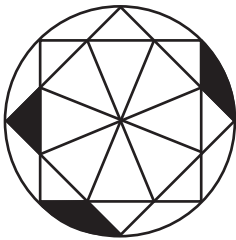
$$\frac{1}{36} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{48} \quad (۱)$$

$$\frac{1}{18} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{32} \quad (۳)$$

۲۶۲- چه کسری از مساحت شکل زیر رنگی است؟

$$\frac{(\pi - \frac{1}{2})}{4\pi} \quad (۲)$$

$$\frac{(2\pi - 3)}{8\pi} \quad (۱)$$

$$\frac{(2\pi - \frac{1}{2})}{8\pi} \quad (۴)$$

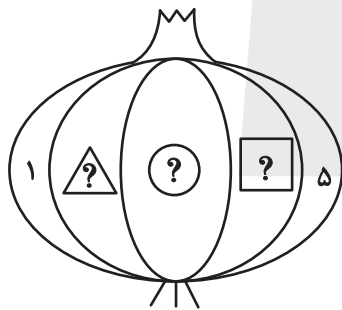
$$\frac{(\pi - 2)}{4\pi} \quad (۳)$$

۲۶۳- قرار است هر یک از عددهای طبیعی ۲، ۳ و ۴ را به‌جای یکی از علامت‌های سؤال شکل زیر قرار دهیم. با کدام داده(ها) می‌توان فهمید حاصل

$$\triangle ? + \square ? \quad \text{کدام است؟}$$

الف) حاصل $\triangle ? \times \square ?$ عددی زوج است.

ب) حاصل $\triangle ? - \square ?$ عددی منفی است.

(۱) داده «الف» کافی است به داده «ب» احتیاجی نداریم.

(۲) داده «ب» کافی است به داده «الف» احتیاجی نداریم.

(۳) اگر هر دو داده را توأمان داشته باشیم به پاسخ نمی‌رسیم.

(۴) با هر دو داده نیز به پاسخ نمی‌رسیم.

۲۶۴- کدام گزینه عددهای زیر را بهتر دسته‌بندی کرده است؟

۱	۴	۸
۹	۶۴	۱۲۱
۲۱۶	۷۲۹	۱۰۰۰

$$\{1, 216, 1000\}, \{4, 8, 64\}, \{9, 12, 729\} \quad (۱)$$

$$\{1, 64, 729\}, \{4, 9, 121\}, \{8, 216, 1000\} \quad (۲)$$

$$\{1, 4, 121\}, \{8, 9, 216\}, \{64, 729, 1000\} \quad (۳)$$

$$\{1, 9, 21\}, \{4, 8, 216\}, \{9, 64, 1000\} \quad (۴)$$

۲۶۵- در الگوی اعداد زیر، کدام گزینه به جای علامت سؤال قرار می‌گیرد؟

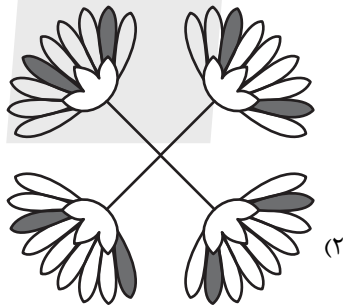
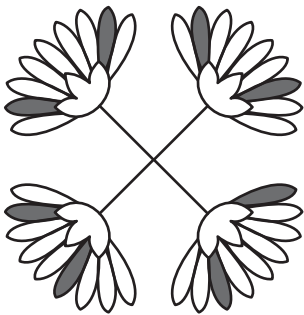
۴ (۴)

۳ (۳)

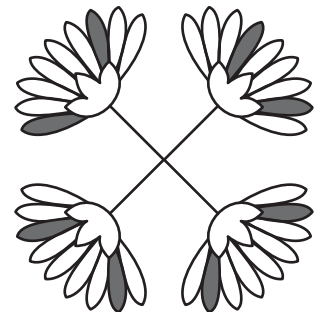
۲ (۲)

۱ (۱)

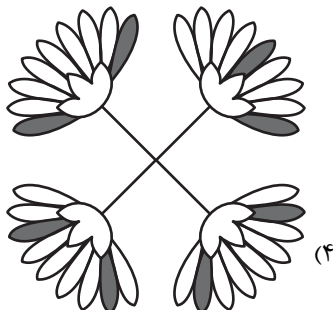
۲۶۶- کدام شکل از دوران شکل زیر به دست می‌آید؟

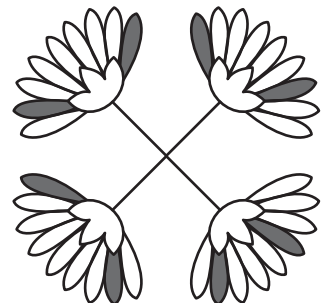
(۲)

(۱)

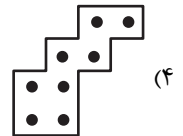
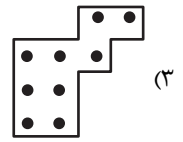
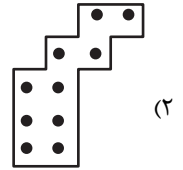
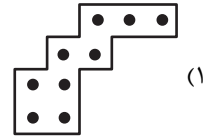
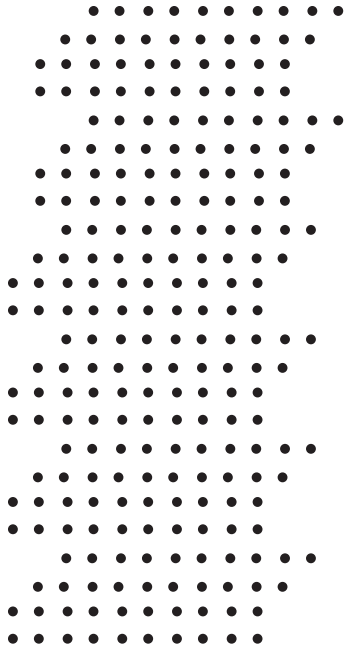

(۴)

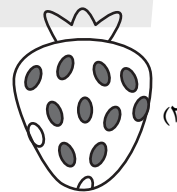
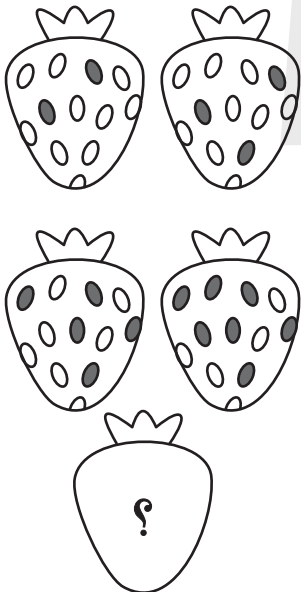

(۳)

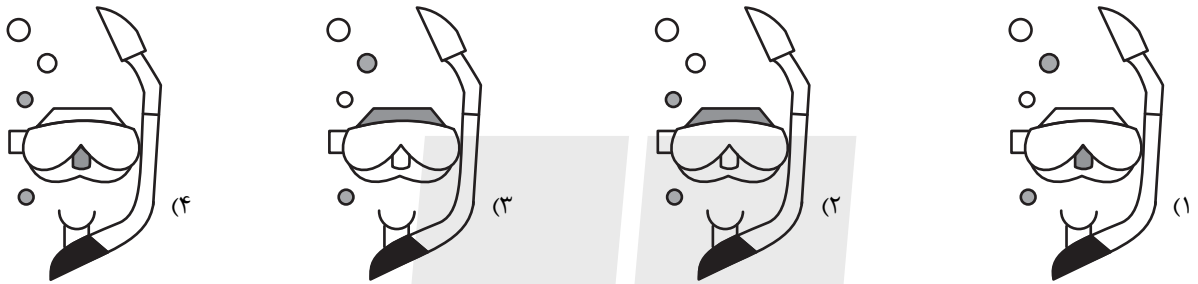
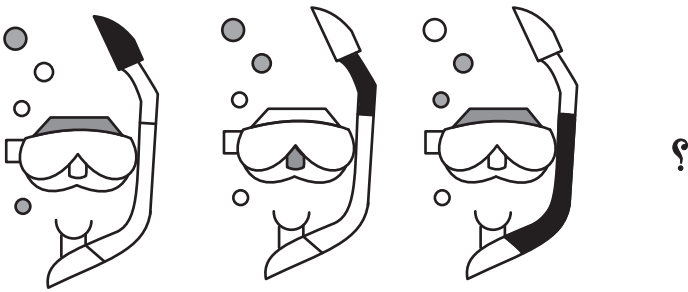
۲۶۷- شکل زیر از تکرار بدون تغییر و بدون دوران کدام گزینه حاصل شده است؟

۲۶۸- کدام گزینه به جای علامت سؤال الگوی زیر قرار می‌گیرد؟

۲۶۹- شکل چهارم الگوی زیر کدام است؟

۲۷۰- سه طرحِ دو بعدی زیر از دید ناظر پشت مجسمه به کدام شکل دیده می‌شود؟

